NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

HAymarket 1-6100

Over One Million Lithuanian In The United States

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXII — Price 15c — Chicago, Ill. — Ketvirtadienis. — Thursday, October 6, 1977 — Nr. 235

Library of Congress Gr
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

BELGRADE KALTINA KREMLIAUS VALDOVUS

Ko JAV delegacija reikalaus Belgrade

Sen. R. Dole pareiškimas apie Baltijos valstybių laisvo apsisprendimo teisę.

(Tęsinys)

Mūsų spauda vis gausiau spausdina žinias apie Sovietų daromus teisių pažeidimus. Nemanau, kad Sovietų Sąjunga pilnai supranta, kodėl mes taip susirūpinę žmogaus teisėmis, ko dėl mes tam skiriame tiek įsipareigojimo. Jiems neaišku, kodėl mes taip staigiai, ar bent taip atrodant, kad staigiai, kvestijanuojame veiksmus, kurie jiems atrodė esą mums priimtini. Bet čia jie daro klaidą. Amerika visada buvo susirūpinusi žmogaus teisėmis, o dabar kaskart daugiau ir daugiau žmonių laisvajame pasaulyje jungiasi, keldami balsą susirūpinę šiuo reikalu. Europos saugumo ir bendradarbiavimo Helsinkio konferencijos baigiamasis aktas mums suteikė politinį ir teisinį pagrindą siekti žmogaus teisių santykiuose su Sovietų Sąjunga ir su kitais Varšuvos pakto kraštais. Žmogaus teisės, paskutinį dešimtmetį buvusios negarsinama politinė linija, dabar pasidarė, pasakysiu — prezidento Carterio dėka, viešu ir pilnai reiškiamu Amerikos politikos kertiniu akmeniu. Nelaimė, kad Sovietų Sąjunga privalo suprasti, laikytis Helsinkio susitarimų.

Kelios savaitės prieš Belgrado pasikalbėjimus spauda paskelbė apie didėjantį persekiojimą disidentų Rusijoje ir Baltijos valstybėse. Neseniai mes girdėjome apie Petkaus ir Terlecko areštus Vilniuje. Dabar, pagal vieną pranešimą, KGB siekė paveikti antisovietinius estus, net ir sudaryti apgaulingą žmogaus teisių sąjūdį, finansuojamą KGB, negailint tam nė pusės milijono dolerių. Tačiau ta taktika neturi nukreipti JAV delegacijos nuo jos tvirto ir nes vyriuojančio susirūpinimo Belgrado konferencijoj, ypač, kad mes tuo reikalu nesame vieni. Ir mūsų delegacija jokiu būdu neturi sudaryti įspūdžio, kad mūsų susidomėjimas žmogaus teisėmis nepastovus — tai iškylas, tai sumažėjas. Ne, tai JAV ilgalaikė politinė linija. Sovietų Sąjunga pribalo suprasti, kad pagarba žmogaus teisėms yra esminė Amerikos žmonių gal vojimo dalis, visų Amerikos žmonių.

Užbaigsiu, kaip ir pradėjau, sakydamas, kad aš turiu svarbią progą ir aukštą privilegiją atstovauti ne tik šiems šiandieną, bet kiekvienam pasaulio laisvajam žmogui kaip vienas iš narių delegacijos, kuri spalio, lapkričio mėnesiais bus Belgrade. Aš darysiu viską, ką tik galiu, tvirtai stovėti ant žmogaus teisių pagrindo ir iškelti laisvo apsisprendimo teises Baltijos valstybėms. Turės būti pilnas išdiskutavimas kaip šių punktų, taip ir Helsinkio komisijos surinktų faktų apie Sovietų Sąjungos daromus pažeidimus, stiprius pažeidimus laisvo apsisprendimo principo, kas yra dokumentuota Sovietų dominuojamose Baltijos valstybėse.

Šiandieną, kai aš stoviu prieš laisvę mylinčius žmones, atstovaujančius milijonams ir milijonams žmonių visame pasaulyje, aš pasižadu kad mes būsime tvirti. Ačiū Jums.

ALT Informacija

ORAS

Vėsus

Saulė teka 6:50, leidžiasi 6:28

TRUMPAI IŠ VISUR

★

Tarptautinės Banginių Komisijos mokslininkai nurimino JAV-bių Vidaus Reikalų, Komercijos ir Valstybės departamentus paaiškindami, kad tos komisijos (IWC) birželio mėnesio potvarkis, kuriuo eskimams uždrausta žvejoti palenktgalvius banginius, kadangi nustatyta, kad jų veislė yra žymiai sumažėjusi. IWC yra internacionalė banginius žvejojančių valstybių grupė gera valia susitarusi tos rūšies banginių negaudyti, nes jų mažai beaptinkama Vakarų pakraščiais, kadangi juos paspartintai naikina eskimai, naujais šaudymo pabūklais.

Saudi Arabijos princas Mohamed Al Faisal Iowa valst. universise Ames mieste, JAV sušaukė originalę tarptautinę konferenciją, aptarti ledo kalnų panaudojimo galimybes ir pats tai konferencijai iš Arctic Portage Glacier ledyno, Alaskoje, transportiniu lėktuvu atlakino 2,000 metų senumo 4,200 svarų sunkumo arktinio ledo gabalą, kurio atskeltą šukę panaudojo tosto geralams atšaldyti. To ltedo per 3,000 mylių parlakinimas princui kaštavo $7,500. Dykumos valstybėlė Saudi, turtinga iš naftos eksporto, rimtai svarsto galimybę parsiplugdyti karts nuo karto po ledų kalną iš Pietų Ašigalio.

Žemės temperatūra juo gilyn juo eina karštyn. Penkių mylių gilumoja temperatūra jau siekia 300 laipsnių pagal F, 8 mylių gilumoj mažiausiai 600 laipsnių, patyrė Purdue universiteto geologai, ir apskaičiuoja, kad 11 mylių gelmėje temperatūra yra 1,050, o 14 mylių jau 1,600 laipsniai karščio Fahrenheit. Universitetas apgailestauja, kad dar neįmanoma tos temperatūros pasiekti energijos reikalams.

Waukegan. Atomų Reguliavimo Komisija (NRC) už keleta saugumo taisyklėms nusižengimų ir menkavertį vadovavimą atominės jėgainės Michigano paežerėje prie Zion miestelo, nubaudė Commonweatth Edison Co $21,000 bauda. Tai dažniausiai baudžiama kompanija per 3 metus jau ketvirtą kartą baudžiama, iš viso $84,500 sumai.

WINNIPEGO LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ A. A. T. LUKUI VADOVAUJANT

Iš dešinės į kairę: a. a. T. Lukas (šokių vadovas), J. Mališauskas, Č. Jankauskas, V. Rutkauskas. II-je eilėje iš kairės į dešinę: A. Rutkauskienė, Kriščiūnienė, Hilda Barkauskaitė - Sarauskienė, Judi Barkauskaitė, B. Strikaitytė - Česniūnienė ir akordeo listas a. a. K. Stankus.

TEISĖJAS SIRICA SUMAŽINO BAUSMES APGAILESTAUJANTIEM NUSIKALTĖLIAM

Ne tik prokuroras Mitchell, bet ir puikybėn iškilęs Halderman apgailestavo nusikaltimus

WASHINGTON, D. C. — Teisėjas John Sirica vakar sumažino pusiau trim dideliems Watergate bylos nusikaltėliams, kai pasiklausė jų apgailestavimų prašymų. Ne tik buvęs krašto prokuroras John Michell apgailestavo nusikaltęs, bet prie įstatymų laužymo prisipažino John Ehrlichman. Bet patį teisėją labiausiai nustebino ir J. H. Halderman, buvęs Baltųjų Rūmų vyriausias pareigūnas.

Teisėjui jis pasisakė, kad jis apgailestavo sulaužęs įstatymą, kuris liepia teismui sakyti teisybę ir nesiimti jokių priemonių, kurios galėtų pakenkti teismui išaiškinti nusikaltėlius. Teisme Haldermanas laikėsi labai arogantiškai ir slėpė kitus Baltųjų Rūmų nusikaltėlius.

Kuklus vyriausio prokuroro prisipažinimas

Buvęs krašto vyriausias prokuroras Mitchell teisėjui pareiškė, kad jis, tik į kalėjimą atvestas, apgailėjo visą bylos eigą, ir apgailestavo, kad jis šitokiu būdu ne tik pats laužęs įstatymus, bet ir kitiems pataręs tai daryti. Mitchell dabr prisipažino teisėjui tai, ko jis gynėsi teisme.

Teisėjas buvo labai nepatenkintas šitokia prokuroro elgsena. Tokiam užsispyrėliui teisėjas John Sirica paskyrė sunkią bausmę, — nuo dviejų ir pusės iki 8 metų kalėjimo. Kalėjime Mitshell apgailestavo ir teisėjui pirmą kartą prisipažino prie kaltės. Teisėjas Sirica sumažino jam bausmę pusiau. Mažiausioji bausmė turi būti metai ir ketvirtis, o aukščiausioji — 4 metai. Ateinančių metų birželio mėnesį Mitshell galės prašyti komisijos dovanoti jam likusią bausmės dalį.

John Fhrlichman pirmas prisipažino prie kaltės ir nuėjo į kalėjimą žymiai anksčiau, negu du pirmieji. Yra galimybė, kad jis anksčiau bus išleistas laisvėn.

Teisėjas pamokė gerus advokatus

Kai teisėjas Sirica svarstė šių nusikaltėlių bausmės dovanojimo bylas, tai vienas brangus advokatas naudojosi tokiu argumentu: didžiausias nusikaltėlis Richard M. Niksonas yra laisvas, bet kokia bausmė jam dovanota, o šie jo pavaldiniai, pildę tiktai jo įsakymus, tebesėdi kalėjime.

Teisėjas Sirica šiam advokatui įrodė, kad čia yra dvi skirtingos bylos. Kongresas davė prezidentui teisę amnestuoti nusikaltėlius. Jis gali amnestuoti aukštus ir žemesnius pareigūnus. Teismas nieko bendro su šiuo klausimu neturi.

Jeigu kongresas būtų apkaltinęs ir teisęs Niksoną, tai kongreso dalykas. Bet šie trys aukšti ir įtakingi pareigūnai padarė didelį nusikaltimą visam kraštui, jie bandė teismą įtikinti, kad jie ėjo pareigas ir buvo teisūs kada jie laužė krašto įstatymus. Niksono bausmė ar amnestija nieko bendro neturi su vyriausio prokuroro ir Baltųjų Rūmų pareigūnų padarytais nusikaltinimais. Teisėjas Sirica, sumažinęs bausmes apgailestaujantiems nusikaltėliams, pareiškė viltį, kad jam daugiau nereikės daryti jokių sprendimų šioje byloje.

— Paryžiuje mirė pianistas Aleksandras Čerepninas, sulaukęs 78 metų amžiaus.

Panamos studentų riaušės

Panamos universiteto studentai antradienį akmenimis apmetė ir sudegino J.A.V. ambasadoriaus automobilį, kuris be sargybos buvo pastatytas universiteto aikštėje. Ambasadoriaus automobiliu buvo atvažiavęs meno parodos pažiūrėti U. S. Misijos viršininko pavaduotojas Ray Gonzalez. Universiteto teisių studentai išėję protestuoti prieš proponuojamą Panamos Kanalo sutartį, pamatę automobilį su U.S.A ženklais, pradėjo į jį svaidyti akmenis, kol įsismaginę visiškai sunaikino.

Trečiadienio rytą radijo pranešimais Panama atsiprašė J. AV-bių.

Kai kurios panamiečių grupės yra priešingos sutarčiai ir reikalauja Kanalą "besąlygiškai ir nedelsiant" perleistivien Panamos kontrolei.

Springfield. Illinois valst. investivatoriai patikrinę pašalino iš labdaros šalpos (welfare) gavėjų sąrašo 1,740 viešųjų įstaigų tarnautojų, kurie prie gaunamos algos dar imdavo pašalpas. Apie tas suktybes patirta tik po to kai birželio 21 d. buv. U. S. prokuroras Skiner iškėlė bylą 92 tarnautojams ir pradėjo grand jury investigacijas. Šiuo atvejais bus sutaupyta $4.4 milijonai.

Illinois gubernatorius Thompson neseniai pradėjęs pareigas jau susilaukė iššaukimo. Valst. kontrolierius Michael J. Bakalis praėjusį antradienį pasisakė linkstąs kandidatuoti prieš gub. Thompsoną, kuris anot Bakalis, esąs "demagogiškas" ir "elgiasi kaip vaikas".

— Izraelio premjeras Menahem Begin vėl paguldytas į ligoninę.

— Meksikiečiai gabena daug narkotikų į Čikagą ir pardavinėja.

NORVEGAI REIKALAUJA PAGRINDINIŲ ŽMOGAUS TEISIŲ VISOJE RUSIJOJE

— Vakariečiai vilioja Rytų Europos inteligentiją, — kaltina Rumunijos atstovas Belgrado posėdyje

BELGRADAS, Jugoslavija. — Susiorganizavusi ir darbą pradėjusi Belgrado konferencija tebesako ir tebeklauso kalbų. Kiekvienam svarbesniam klausimui sudarytos komisijos, kurios reikalus svarstys prie uždarų durų. Bet konferencijos pradžioje kiekvienos valstybės atstovas turi teisę padaryti pagrindinį pranešimą ir išdėstyti pačias svarbiausias savo idėjas taikos klausimu. Sovietų diplomatai tebekalba apie saugumą, o laisvojo pasaulio nori greičiau baigti tuščias kalbas ir siekti taikos.

Britų premjeras piešia "medaus-pieno" gadynę

LONDONAS. Ministeris James Callaghan, kalbėdamas Darbo partijos konvencijoje Brighton, Anglijoje, ilgą laiką trūkumus kenčiantiems britams pavizdavo švintančiai šviesią naują gerbūvio gadynę, jei tik jie dabar atsispirs pagundai "kogreičiausiai, godžiai, "trūks-plyš" pulti reikalauti perdėtų uždarbio opmokėjimų",

"Ateinantieji 20 metų bus tokie, kokius šis kraštas dar neturėjo per 200 metų, kai pradėjo darytis industrine galybe", pranašavo Callaghan. "Alyva po šiaurės jūra, tiksliai naudojant, gali transformuoti mūsų ekonominę ateitį, kokia prieš 10 metų net įsivaizduoti nebuvo įmanoma. Tačiau atsišukęs premjeras perspėjo 1,200 darbiečių delegatų: "Bet pastovaus isprendimo nebus, jei mes visas pajamas švaistysime tuojautiniam suvartojimui, palikdami savo industriją be pakankamų investmentų arba nieko nedarysime, kad galėtume ateinančiam šimtmečiui alyvą pakeisti kitokiais energijos tiekimo ištekliais".

L. Brežnevas giria savo konstituciją

Sovietų prezidentas Leonidas Brežnevas savo kalboje pliekia kritikus žmogaus teisių Sovietų Sąjungoje, pareiškdamas, kad naujosios konstitucijos projektas garantuoja laisves "daug plačiau, aiškiau ir pilniau nei kada nors".

Savo kalboje atidarant "Aukščiausio Sovieto" sesiją Maskvoj Brežnevas pasakojo, kad naujosios konstitucijos projekte asmens garantijos esančios griežtame kontraste su piliečių, "teisėmis" kapitalistinėse šalyse kas liečia nedarbą, rasinę diskriminaciją, įstatymų nepaisymą (kriminalinę sauvalę) ir lupikiškai brangią sveikatos globą.

Jis kalbėjo, kaip "imperialistų propagandos meistrai iškraipė" sovietų naujosios konstitucijos projekto turinį, "nuvertino" jos svarbą ir kur tik galėdami visiškai "ignoravo" jos svarbiausius nuostatus.

— Britai patarė rūkytojams vengti filtrų, nes jie gali pagreitinti mirtį.

Kalbų teks pasakyti ir išklausyti daug. Suvažiavo 35 valstybių atstovai. Kiekvienas nori išdėstyti savo nuomonę Europos taikos ir saugumo klausimais. Sovietų valdžiai labiausiai rūpi prekyba ir įvairios lengvatos. Jie nori mažiau mokėti, nenori mokėti muitų, bet labiausiai jiems rūpi ilgų metų kreditai. Jie neleidžia inžinieriams statyti naujų pramonės šakų, jeigu užsienio valstybė nesutinka duoti jiems ilgų metų kreditų. Jie nenori mokėti už darbą, už medžiagas, bet nori, kad ten vyktų amerikiečiai, vokiečiai ir italai dirbtuvių statyti ir apmokyti rusus, kaip tas dirbtuves vesti ir prižiūrėti. Sovietų atstovai ruošiasi "pulti" Ameriką už ne paprastai brangias naujas mašinas ir vengimą duoti kreditų. Amerikiečiai kreditus ir prekybą riša su pagrindinėmis žmogaus teisėmis.

Bet pagrindines žmogaus teisės kelia ne vieni amerikiečiai. Olandijos delegacijos pirmininkas Jo van den Waik pirmoje savo kalboje pabrėžė, kad nėra jokių žymių apie gerėjimą žmogaus teisių gerbimo srityj. Helsinkyje Sovietų Sąjunga pasižadėjo gerbti pagrindines žmogaus teises, leisti karo išardytoms šeimoms susijungti, atleisti varžtus spaudai pasikeisti, bet šioje srityje Kremliaus valdovai nepadarė jokios pažangos. Kas Rusijoje buvo prieš du metu, tie patys draudimai veikia ir šiandien.

Norvegijos atstovas pirmoje savo kalboje pareiškė, kad krašto gyventojai labai nusivylė žmogaus teisių tremplenimų visoje Sovietijoj. Norvegams žmogaus teisių klausimas labai aukš tai buvo statomas. Norvegijos gyventojai žinojo, kas darėsi Sovietų Sąjungoje, todėl prieš du metu pakelbtas Helsinkio aktas jiems suklė vilčių, bet dabar jie mato, kad jokio pagerinimo rusai ne ado. Norvegai klausia sovietų atstovų paaiškinti, kodėl taip įvyko.

Šveicarijos atstovas apgailestavo, kad informacijos tarp Rytų ir Vakarų eina labai lėtai, nepadaryta jokia pažanga. Kai buvo cenzūra anksčiau, taip ji tebeveikia dar ir šiandien. Šveicarai suprato, kad po Ženevos konferencijos reikalai turėsią pagerėti. Amerikos diplomatai labai patenkinti šių valstybių padarytais pareiškimais. Amerikiečiamas nereikės kirsti iš peties sovietų atstovams. Rumunijos atstovas pareiškė, kad vakariečiai žmogaus teisėmis vilioja Rytų Europos inteligentiją.

ELZBIETA KARDELIENĖ

VESTUVĖS CAPE CODE, MASS.

Ir nepajutau kaip priartėjo paskutinė atostogų dlena, kada reikėjo atsisveikinti ir visus nuoširdžiai išbučiuoti dėkojant už tas nepamirštamas gražias vasaros dienas, kad buvau čia ne viena ir kad jaučiausi esanti tarp savųjų.

Buvo jau iš pavasario susitarta, kad su atvažiavusiu čia pavasarot kun. Stasiu Kulbiu S. J., kartu važiuosime į Cape Codą vestuvėms, nes Kanados skautų dvasios vadovas kun. St. Kulbis buvo pakviestas sutuokti skautus: montrealietį Šarūną Norvaišą ir bostonietę Astą Danasytę.

Kai seselė Judita Zabitaitė, ačiu jai, mus atvežė iki Providence autobuso ir juo per pusantros valandos atvykome į Hyannis stotį, iš čia mus paėmė jaunųjų tėvai J. Norvaiša ir Gr. Danasienė ir atvežė į savo vilą Centervillėje.

Čia jau buvo pilni namai svečių ir mudu su kunigu buvome apgyvendinti kaiminystėje p. Gedimino ir Vidos Margaičių liuksusiniai įrengtoje jų viloje.

Kiti svečiai buvo apgyvendinti pensionuose ir pažįstamųjų vilose, nes gi svečiai suvažiavo ne tik iš Bostono ir kitų miestų, bet ir iš tolimojo Montrealio — viso net pusantro šimto!

Didelė laimė buvo, kad rugsėjo pirmosios dienos, buvo šiltos ir saulėtos. Malonus buvo ir priešvestuvinis vakaras, kai p. Danasų kieme buvo suruoštos lauke keptų steikų vaišės.

Kai jaunieji su pamergėmis ir pajauniais atėjo iš bažnyčios po repeticijos ir suvažiavo iš tolimesnių vilų svečiai, buvo jau visai tamsus vakaras, bet prožektoriai, steikus kepančios liepsnos ir ant stalų degančios žvakės, nugalėjo tamsą.

Valgėm kvepiančius, iš ugnies ištrauktus steikus ir karštas "ponėkas", gėrėme daug įvairių įvairiausių gėrimų, kas tik kokių panorėjom daug kalbėjomės ir teiravomės — kas iš kurių kraštų čia atkeliavo. Ogi ne tik iš Bostono ir Montrealio čia esama suvažiavusiųjų, bet net iš tolimiausios Australijos, Adelaidės miesto p. Kotrina Garbaliauskienė ir net iš okupuotos Lietuvos svečiai.

Kun. St. Kulbis prisiminė, kaip lygiai prieš 30 metų, rugsėjo mėn. lankydamas atvežtus iš Vokietijos lietuvius miškų kirsti, juos lankydamas, atnašavo miške šv. mišias ir buvo susitikęs Kanados Abitibi miškuose jaunojo Šarūno tėvą Juozą Norvaišą-Girinį (iš ten jis ir atsivežk antrąją Girinio pavardę).

Vestuvių diena

rugsėjo trečiosios dienos šeštadienis, buvo irgi šiltas ir gražus.

Trečią valandą Our Lady Victory bažnyčia pilna sukviestųjų svečių ir giminių. Jaunosios motina Gražina su vyru Aleksandru ir jaunojo motina Vanda su vyru Juozu, tiesiog, neįtikėtina, kad jų vaikai štai vedasi, o jos tokios abi dar jaunos, gražios šventiškai pasipuošusios, taip žavingai atrodančios.

Bostoniškio muziko Sauliaus Cibo, meistriškai triumfališkąjį Lohengrino maršą grojant, labai įmantriu žingsniu, prie altoriaus atžygiavo vestuvinė procesija: penkios poros, išsipuošusių geltonomis sukniomis pamergių su pajauniais ir baltai jaunoji Asta su jaunuoju Šarūnu ir kun. St. Kulbis pasipuošęs tautiniais raštais ir lelijomis išsiuvinėta ilga stula, kurią jam dovanojo skautai.

Prasidėjus vestuvinėms aptigoms ir joms baigiantis G. Čapkauskienė pagiedojo 2 giesmes.

Nuo altoriaus iki mūsų ataidėjo griežti, kieti, bekompromisiniai, kaip kirvių nukirsti priesaikos žodžiai:

"Aš imu tave laisva valia, pasižadu mylėti ir gerbti. Neapleisti ir didžiausioje nelaimėje bei ligoje. Ir būsių tau ištikima iki mirties".

Ir jaunieji su laiminga šypsena ir didžiausiu savim pasitikėjimu, į kiekvieną priesaikos žodį atsako — taip. O aš sau galvoju: jeigu aš vėl būčiau jauna ir jeigu reikėtų į tokius lemtingus priesaikos žodžius atsakyti... sudrebėtų gerokai širdis, ir ar užtektų drąsos pasakyti tą baisų žodelį — taip?

Bet mūsų jaunieji kupini laimės ir meilės vienas kitam, pasiryžę ištesėti duotą priesaiką, žygiuoja laisvu maršo žingsniu iš bažnyčios.

Ir po valandos Knights of Columbus salėje mes jau kėlėme šampano taures už jaunųjų laimingą gyvenimą ir dainuodami palinkėjome jiems ilgiausių metų.

Vestuvinės puotos vaišės, pradžioje ir vėliau apie 10 val., su įvairiausiais gėrimais, buvo labai gausios ir nepaprastai skaniai paruoštos.

Vaišinimosi metu, vadovaujant inžinieriui Vytautui Eikinui, buvo skaityti jaunavedžių tolimesnių draugų sveikinimai ir net iš okupuotos Lietuvos vestuviniai jumoristiniai eilėraščiai ir telegramos.

Labai prasmingą kalbą pasakė jaunojo tėvas Juozas Norvaiša-Girinis linkėdamas savo vaikams laimingo gyvenimo ir užbaigė žodžiais: "Būkite graži lietuviška šeima".

Jaunieji gavo daugybę dovanų.

M. K. Mackevičiai,

su kuriais susipažinau kartu vasarodama seserų sodyboje, povestuvinį sekmadienį, atvažiavo manęs paimti pas save pasisvečiuoti.

Ponai Mackevičiai Centervillėje turi labai gražią vilą ir joje gyvena tik vasarą, o žiemai pabėga nuo šalčių į Floridą ir ten gyvena visą mūsų žiemą.

Savo konfortabelišku Buicku, jie mane pavežiojo po visus Cape Codo miestelius — bažnytkaimius: Centerville, Osterville, Hyannis, Cotuit, Santuit, Barnstable.

Dabar jau daug ir lietuvių čia turi savo namus, kuriuos jiems pastatė inžinierius statybininkas Česlovas Mickūnas.

Vieni čia gyvena nuolatiniai, kiti atvažiuoja tik vasarai jūroje pasimaudyti.

Our Lady of Victory bažnyčios klebonas sako, kad sekmadieniais atvažiuoja į jo bažnyčią net apie 50 lietuvių.

Čia visur gražūs meksfaltuoti keliai, viena už kitą gražesnės vilos, daug krautuvių ir restoranų. Vienam tokiame pirmos klasės "Red Coach Grill" restorane ir mes pietavome.

Tur būt, tik ką pagauta čia pat jūroje žuvis ir kiti labai specialiai pagaminti delikatesai, buvo nepaprastai skanūs, o taurūs gėrimai irgi maloniai svaigino ir linksmą nuotaiką kėlė iki debesų.

Kavą su konjaku gėrėme p. Mackevičių atviroje verandoje po dideliu sveičiu, grynainė ore, tarp kvepiančių pušų, bendraudami su voverėlėmis ir paukščiam čiulbant įvairias arijas.

Bet gi viskas šiame pasaulyje: laimingos, džiaugsmų kupinos ir liūdnai desperatiškos dienos praeina.

Štai ir šios nuostabios dienos jau vakaras. Praėjo ir ši mano džiaugsminga, su p. Mackevičiais praleista diena ir tenka jiems už ją padėkoti ir atsisveikinti. "Eisim broleliai namo, namo".

O rytojaus dieną iš ryto p. Norvaišų-Girinių mašina, penkiese susėdę, leidomės namų link.

Ir nors mudu su p. Giriniu buvome lyg tie šuniokai pririšti plačiais diržais, kelionė buvo vistiek labai pavojinga. Visą dieną, visais keliais, bėgo, skubėjo, nepaisydami ant stulpų užrašytų skaičių — 55, tūkstančiai mašinų!

Ir kiekviena jų buvo baugi nanti, lyg juose sėdėtų mūsų didžiausi priešai, tykodami mūsų mašiną apversti...

Prie Kanados sienos teko išstovėti net pusantros valandos.

Ir kai atsiradome jau "savo žemėje" ir drąsiau iki 80 kilm. į valandą važiuodami, tik vėlai vakare, iš tolo pamatėme šviesų jūroje paskendusį mūsų gražuolį Montrealį.

Šiemet atostogavau kaip niekuomet labai ilgai, net 50 dienų!

Iš jų vienos buvo tragiškos, beviltiškos ir liūdesyje paskandintos, kitos laimingesnės, poilsį ir ramybę teikiančios. Tik jas ir noriu atsiminti ilgos mūsų žiemos dienomis, vaikščiodama sniegu užpustyto Montrealio gatvėmis, kai nuo spiegiančio šalčio byra ašaros.

RUOŠIA VILNIAUS DIENĄ

Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos Chicagos Skyriaus ruošiamą tradicinė Vilniaus diena įvyks šių metų spalio mėnesio 9 d. sekmadienį, Jaunimo Centre, Chicagoje.

11 val. ryte iškilmingos pamaldos Tėvų Jėzuitų koplyčioje.

Šv. Mišias atnašaus ir pamoks lą sakys tėvas Jonas Borevičius S. J.

Pamaldų metu giedos sol. Genovaitė Mažeikienė, vargonais pritars muzikas Manigirdas Motiekaitis.

Po pamaldų, prie žovusių už Lietuvos laisvę paminklo, įvyks pagerbimas lietuvių, žuvusių kovoje dėl Vilniaus.

Aukurą uždegs Centro Valdybos narys spaudos reikalams Valerijonas Šimkus.

Žodį tars teisininkas Jonas Jasaitis.

Apeigoms prie paminklo vadovaus kpt. Andrius Juškevičius.

Po apeigų, Jaunimo Centre kamb. 203, "Varpo" redaktorius teisininkas Antanas Kučys kalbės apie Vilnių ir bus parodytas filmas "Žygis į Vilnių".

Patrijotinė lietuvių visuomenė ir V. K. L. S-gos Chicagos skyriaus nariai maloniai kviečiami skaitlingai dalyvauti pamaldose, apeigose ir paskaitoje.

V. K. L. S-gos Chicagos skyriaus valdyba.

◆ Nedaug kas žino, kad Egiptas turi daugiausiai pajamų iš medvilnės. Egiptiečiai nuo senų senovės ją augina ir gerai prižiūri, užtat iš akro gauna pusantro karto daugiau už amerikiečius.

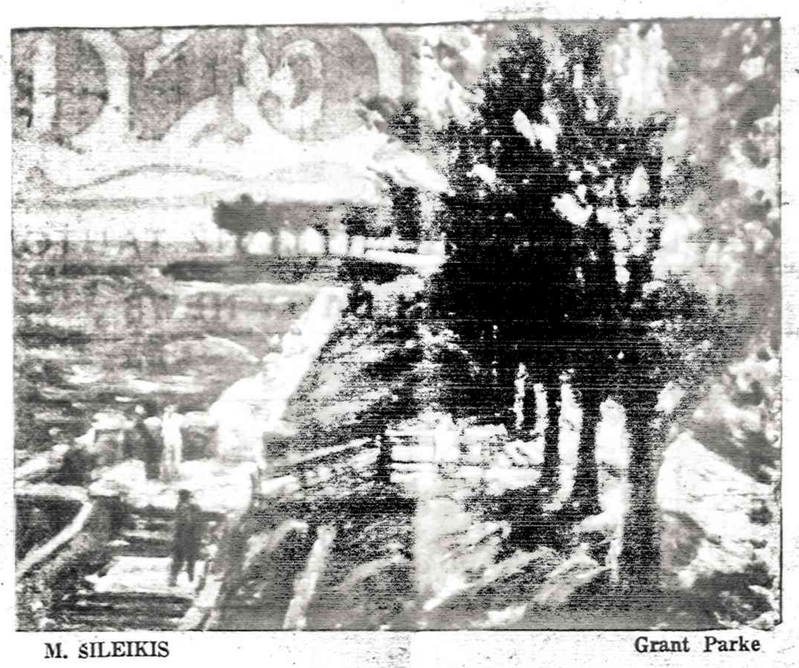

M. ŠILEIKIS — Grant Parke

LIETUVOS PAVERGIMO DOKUMENTAI

Surinko ir redagavo teisininkas Jonas Talalas

(Tęsinys)

Ponui ats. pulk. leit. Antanui Merkiui
Ministrui Pirmininkui

Remdamasis Lietuvos Konstitucija (97 str.) ir Tamstos 1940 m. birželio 15 d. raštu Nr. 660, priimu Tamstos ir Tamstos sudarytos Ministrų Tarybos atsistatydinimą ir pavedu Tamstai ir Tamstos sudarytai Ministrų Tarybai toliau eiti savo pareigas, kol bus paskirta nauja Ministrų Taryba.

A. Smetona
Respublikos Prezidentas
A. Merkys
Ministras Pirmininkas

Kaunas, 1940 m. birželio 15 d. Nr. 749.
Ponui Justinui Paleckiui

Pasirėmęs Lietuvos Konstitucijos 97 str., skiriu Tamstą Ministru Pirmininku ir pavedu Tamstai sudaryti Ministrų Tarybą.

A. Merkys
E. Respublikos Prezidento p.
Ministras Pirmininkas

Kaunas, 1940 m. birželio 17 d. Nr. 759.
Didžiai Gerbiamas Respublikos Prezidente,

Pasiremdamas Lietuvos Konstitucija (97 str.) ir Tamstos, p. Prezidente, 1940 m. birželio 17 dienos pavedimu, turiu garbės pristatyti Tamstai patvirtinti mano sudarytą Ministrų Tarybą tokios sudėties:

Ministras Pirmininkas Justas Paleckis,

Ministro Pirmininko Pavaduotojas, Užsienių Reikalų Ministras ir laikinai einąs Švietimo Ministro pareigas Vincas Krėvė-Mickevičius,

Krašto Apsaugos Ministras ir Kariuomenės Vadas div. gen. Vincas Vitkauskas,

Teisingumo ministras Povilas Pakarklis,

Finansų Ministras ir laikinai einąs Susisiekimo Ministro pareigas inž. Ernestas Galvanauskas,

Žemės Ūkio Ministras ir laikinai einąs Vidaus Reikalų Ministro pareigas Matas Mickis,

Sveikatos Ministras dr. Leonas Koganas.

J. Paleckis
Ministras Pirmininkas

Jo Escelencijai
Ponui A. Merkiui,
e. Respublikos Prezidento p.
Kaune
Ponui J .Paleckiui,
Ministrui Pirmininkui

Pasirėmęs Lietuvos Konstitucija (97 str.), skiriu Tamstos 1940 m .birželio 17 d. raštu Nr. 677 pristatytą Ministrų Tarybą tokios sudėties:

Ministras Pirmininkas Justas Paleckis,

Ministro Pirmininko Pavaduotojas, Užsienių Reikalų Ministras ir laikinai einąs Švietimo Ministro pareigas Vincas Krėvė-Mickevičius,

Krašto Apsaugos Ministras ir Kariuomenės Vadas div. gen. Vincas Vitkauskas,

Teisingumo ministras Povilas Pakarklis,

Finansų Ministras ir laikinai einąs Susisiekimo Ministro pareigas inž. Ernestas Galvanauskas,

Žemės Ūkio Ministras ir laikinai einąs Vidaus Reikalų Ministro pareigas Matas Mickis,

Sveikatos Ministras dr. Leonas Koganas.

A. Merkys
E. Respublikos Prezidento p.
Ministras Pirmininkas
J. Paleckis
Ministras Pirmininkas

Kaunas, 1940 m. birželio 17 d. Nr. 760.

IŠRAŠAS IŠ:

Vyriausybės Žinios", 1940 m. birželio 17, Kaunas, Nr. 710, psl. 411, eil. 5548.

(Bus daugiau)

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
GARSINKITĖS NAUJIENOSE

Liberation's woman.

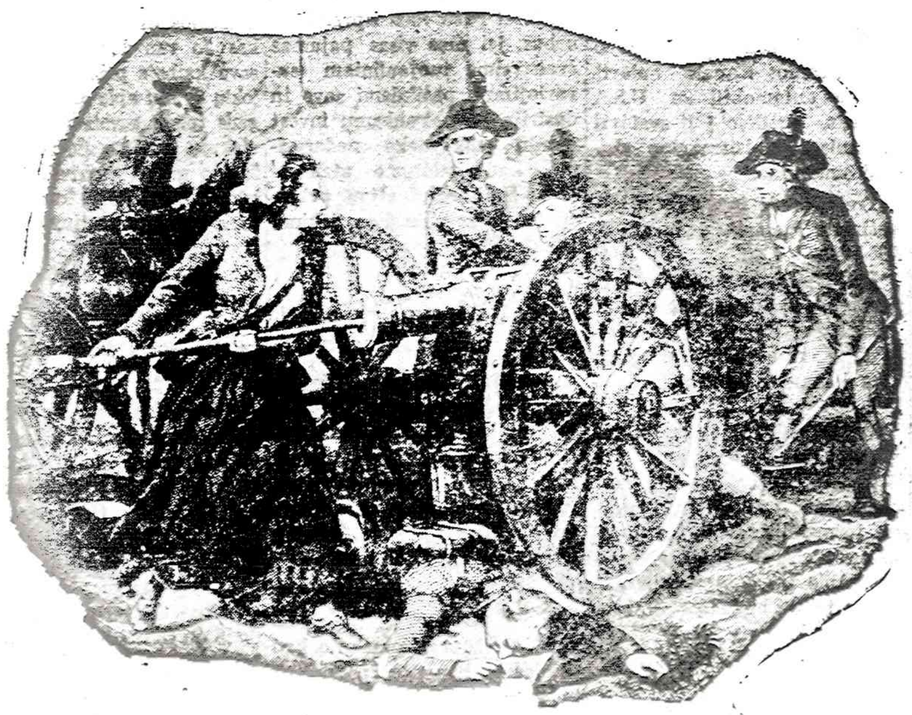

Molly Pitcher loved her husband.
So much so, that when he went into battle during the Revolution, she did too. Right by his side.
Then one day, while loading cannons, he was killed by a British bullet.
Molly knew the time had come to take stock in her country. So she picked up where her husband left off. And when the smoke cleared, America had a new victory and a new heroine.
Today, when it's time to take stock in their country, Americans buy U.S. Savings Bonds.
When you join the Payroll Savings Plan at work, a little is set aside from each paycheck to buy Bonds. Regularly. Automatically.
That way, you're making a real investment in your future. And in America's, too.
So buy United States Savings Bonds.
Right from the start, it's been an equal opportunity investment.

Take stock in America.

Now E Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years (4½% the first year). Lost, stolen or destroyed Bonds can be replaced if records are provided. When needed, Bonds can be cashed at your bank. Interest not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

A public service of this publication and The Advertising Council.

Detroito naujienos

Sukūrė lietuvišką šeimą

Onos ir Vytauto Valių dukra Danutė, Eugenijos ir Albino Šatraičių sūnus Arvydas rugsėjo 24 d. Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčioje, dalyvaujant arti 300 artimų svečių sumainė aukso žiedus. Be abejo, pasižadėjo vienas kitą amžinai mylėti ir kartu gyventi. Grojant vargonais maršą, pritariant kornetu. Danutės tėvas V. Valys įvedė dukrą į bažnyčią ir atidavė būsimam vyrui Arvydui Šatraičiui. Šventas mišias atlaikė ir gražų pamokslą pasakė tos pat parapijos klebonas kun. Viktoras Kriščiūnevičius. Maldas skaitė Jonas Mikulionis.

Po sutuoktuvių visi dalyviai pasveikino jaunuosius, palinkėdami laimingo gyvenimo ir apdovanojo.

Iškilminga puota įvyko Kultūros Centro salėje. Susėdus svečiams už stalų, grojant Vytauto Petrausko orkestrui maršą jaunieji su palydovais įžygiavo į salę. Juos pasitiko su duona ir druska jaunųjų tėvai O. V. Valiai ir E. A. Šatraičiai.

Susėdus jaunie siems ir pajauniams už garbės stalo, jaunosios tėvas V. Valys pasveikino dukrą ir žentą palinkėdamas laimingo ir glaudus sugyvenimo. Programai pravesti pakvietė kaimyną Stasį Garliauską. Programos vadovas perstatė jaunuosius ir pajaunius ir pakvietė visus svečiusi išgerti šampano tostą už jaunųjų sveikatą ir visi sugiedojo Ilgiausių metų. Maldai sukalbėti pakvietė šv. Antano parapijos kleboną kun. Kazimierą Simaitį.

Po ceremonijų dalies vyko vaišės ir linksmoji dalis: šokiai, dainos.

Norėčiau pastebėti, kad vaišės buvo puikios, stalai pakrauti visokiomis gėrybėmis, atrodė, kad su išlaidomis nesiskaityta. Tai retos tokios vestuvės. Kadangi jaunasis A. Satraitis buvo jurų skautas, tai sveikinimo žodį tarė buvęs jūrų skautų vadovas Jurgis Baublys, taipgi žodį tarė ir buvęs pagelbininkas Algirdas Pesys. Vestuvėse dalyvavo nemažai jaunimo, jaunosios Danutės ir jaunojo Arvydo draugai.

Grojant puikiam Vytauto Petrausko orkestrui, pirma jaunieji, o pagaliau ir visi svečiai įsijungė šokti ir šoko iki vėlumos. Svečių buvo ir iš tolimesnių vietovių: iš New Yorko jaunosios sesuo, iš Hot Springs, iš Čikagos ir kitų vietovių. Maisto gaminimu vadovavo detroitiečiams gerai žinoma šeimininkė Z. Drižienė. Jaunieji povestuvinei kelionei išvyko kur tai pietų kryptimi. Sėkmės jiems.

Mirė Jonas Liaudanskas

J. Liaudanskas gimė Lietuvoje 1911 m. gruodžio mėn. 18 d. mirė 1977 rugpiūčio 26 d. Velionis, kaip ir daugelis lietuvių antrame pasauliniame kare, pasitraukė iš tėvynės vengdamas komunistinio teroro. Vokietijoje gyveno Seligenstadte lietuvių stovykloje. Į Ameriką atvyko 1949 m. Dirbo įvairiose įmonėse. Prieš pat staigią ir netikėtą mirtį jau buvo išėjęs į pensiją. Be abejo, galvojo užbaigti savo, amžių poilsiaudamas, bet ne taip gyvenimas lėmė.

Velionis buvo pašarvotas Step laidotuvių šermenėje, iš kur ir buvo laidojamas. Liaudanską ir jo šeimą pažinojau dar iš Vokietijos, nes kartu gyvenome vienoje stovykloje.

Buvo tylus, gero būdo, mylėjo savo šeimą. Užaugino ir išmokslino dukrą ir sūnų. Priklausė Lietuvių Namų Draugijai, Dariaus ir Girėno klubui ir kitoms bendrinėms organizacijoms. Duosnus lietuviškų reikalų rėmėjas. Palaidotas su religinėmis apeigomis Holy Sepulchre kapinėse.

Liko nuliūdime mylima žmona Bronė, dukra Virginija, Gunterson ir sūnus Raimondas Liaudanskas-Landis su šeimomis. Taip pat paliko tris anūkus, žmonos brolį J. Tamošauską ir kitas gimines bei draugus. Jonai, ilsėkis ramybėje.

— Į Amerikos Lietuvių Tarybos 37-jį metinį suvažiavimą Čikagoje spalio mėn. 8 d. iš Detroito vyksta A. L. T. narė Elzbieta Paurazienė ir DLOC vice pirm. Antanas Sukauskas.

— Kariuomenės šventė ir paminėjimas įvyks lapkričio 27 d. Kultūros Centre. Ruošia ramovėnai ir šauliai. A. Sukauskas

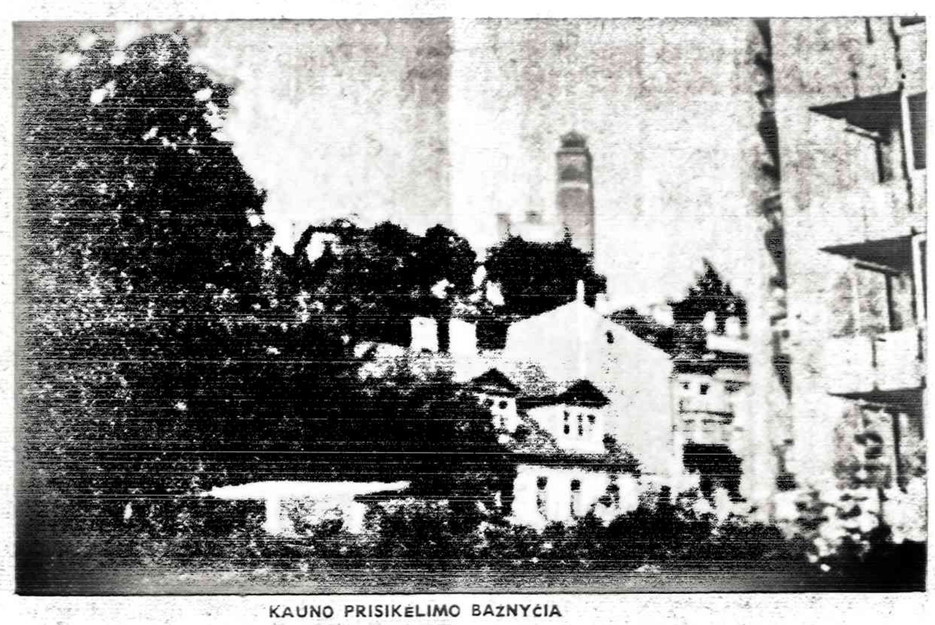

KAUNO PRISIKELIMO BAŽNYČIA

AIDAS IŠ NAUJORKO

(Tęsinys)

2. Namų draskymas

Įvairūs nuominiukai, ypač spalvoti, namo reikmenis tyčia gadindavo ar išmesdavo, kad veltui gautų naują reikmenį arba naują negavę, keršto sumetimais vėl gadindavo vien todėl, kam savininkas pakeitė vartoti tinkamu vartotu reikmeniu ir nedavė naują.

O jeigu toks gyventojas prisigerdavo ar norėdavo pasmarkauti, pirmiausia duris išmušdavo, dalį langų išdaužydavo o smarkesnis ir tarpines sienas gerokai apardydavo. Ir jeigu toks viską gadinantis gyventojas iš buto kraustydavosi, taip pat įvairius reikmenis gadindavo. Jeigu gadinant niekas nematė, tai ir nekaltas.

Apibūdintų gyventojų dažnas namo savininkas pradėdavo užtęsti miesto mokesčių mokėjimą. Ir kai apibūdinti nuominiukai sudarydavo daugumą gyventojų name, savininkas apskaičiuodavo dvi išvadas: 1) Kad neįmanoma suspėti pataisyti visų sugadinimų ir 2) Kad taisymas neapsimoka. Tokiais atvejais savininkas palikdavo visą savo namą be priežiūros ir miestui mokesčius nemokėdavo.

Tuomet išsikraustydavo visi gyventojai iš namo. Atsirasdavo užtektinai "uždarbiautojų" ir vandalų, kurie išlipdavo žalvarines vandenio triūbas, šildymo radiatorius, metalinius šaukštdėčius, išvartydavo praustuves, išplėšdavo iš po grindų švininės triūbas ir draskydavo visur viską, ieškodami paslėptų pinigų, brangenybių. Pardavinėja langų rėmus su stiklais. Išardo ir nuneša plytas iš sienų, bet ką su jomis daro neteko sužinoti. Miesto valdžia taip sudraskytą namą, jei mokesčiai nemokėti už tris metus paskelbdavo "in rem" ir iš gatvės užkaldavo pilkai dažytom lentom visus išdaužytus ar išdraskytus langus ir duris. Juodžiai sakydavo, kad miestas pirmiausiai sudraskė namą, o vėliau bando parduoti už nemokėtus mokesčius.

Šitoki ir panašūs būdai paskutiniais metais labai padaugino išdraskytų namų skaičių mieste, o miestui sumažino pajamas. Aprašyti veiksmai labai plečia vadinamus "džiunkynus" ir atitinkamų miesto rajonų vaizdą labai subiauroja.

Kiti nenaudingi veiksniai

Butų nuomos kontrolė neleido kelti butų nuomas, tad miesto valdžia bandė labiau kelti biznio, negu gyvenamų namų mokesčius. Biznio įmonės pradėjo ieškotis biznio vietų už New York miesto ribų su mažesniais mokesčiais ir ten kraustytis. Pavyzdžiui, General Electric išsikėlė į Long Island prieš 6 metus ir iš ten savo gaminiais aprūpina miestą.

Juo gausiau biznio įmonės kėlėsi iš New Yorko miesto, tuo labiau irgi prisidėjo prie vietos valdžios pajamų mažėjimo.

Anksčiau miesto seimelis nuomos kontrolės panaikinimo pasiūlytus projektus visuomet nepatvirtindavo. Laisvė mėgdavo pasisakyti už nuomos kontrolę butams mieste. Ir kur nepasisakys, juk suvaržytas tos rūšies biznis, atima statybos bei taisymo laisvą iniciatyvą ir visas miestas eina į skurdą, o skurdas duoda vilties bolševikiniams laimėjimams.

Miestas skolinosi. Ir smarkiai prasiskolino apie dvidešimčiai bankų.

Miesto valdžia majoro Lindsay laikais suprato, kad skolinimosi laikotarpis nebus amžinas. Nesiėmė nuomos kontrolę panaikinti, bet reformuoti ir nekilnojamo turto vertę kelti. Kėlimas nekilnojamo turto vertės automatiškai pakėlė turto mokesčius. Todėl atsirado dar daugiau susivėlinančių mokesčių mokėtojų, nes jų pajamos nepadidėjo, arba palaipsniui mažai didėjo.

Jonas J. Gaidys

(Bus daugiau)

Prietaisas kraujo krešulą pašalinti

Išgalvotas naujas prietaisas, panašus į "futuristinę" šaudyklę su ilgu kateteriu, kurio pagalba galima išgelbėti žmogaus gyvybę kai sutirštėjusio kraujo krešulys užkemša gyvybinę arteriją tarp širdies ir plaučių. Jis veikia vacuum siurblio principu.

"Mes įleidžiame ilgą kateterį arba plastikinę žarnelę į pulmonarinę arteriją aiškina išradėjas. Kateteris manipuliuojamas rankomis kol atsiremia į krešulį arba arterijos užsikimšimą. Tuomet atidarome siurblį, kuris atrastą kamštį pritraukia prie katerio ir jį prisiurbtą tvirtai laiko, kol kateteris su krašulu atsargiai ištraukiamas iš arterijos. Praeitais metais nuo arterijų užsikimšimo mirė apie 50,000 amerikiečių.

● 1862 m. kovo 10 d. Amerikos valdžia išleido pirmuosius popierinius dolerius. 1780 m. Amerikoj buvo tik 2,781,000 gyventojų.

— Ragina arabų valstybes ir Izraelį tuojau pradėti taikos pasitarimus.

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI H. TAMAŠAUSKO

LIETUVIŠKĄJĮ PAMARĮ

336 puslapiais su žemėlapiu ir paveikslais aprašo Pamarį, senus jo gyventojus ir gentį. 1,200 lietuviškų vietovardžių sąrašas. Knygos kaina $6.00, minkšti viršeliai.

Persiuntimui paštu reikia pridėti dar 30 centų.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtaką į krašto politiką. 102 psl. Kaina $1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei $1.50 čekis arba Money Orderis bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI:

1. J. Augustaičio ANTANAS SMETONA ir jo veikla. 156 psl. minkšti viršeliai $2.50
2. J. Augustaičio V. VARDYS IR ŠOVA APIE RAŠTIKIO ATSIMINIMUS, 36 psl., minkšti viršeliai $1.50
3. Vincas Žemaitis, LIETUVIŲ ETNINIŲ SIENŲ KLAUSIMAIS, 104 psl., su žemėlapiu, minkšti viršeliai $2.00
4. Vincas Žemaitis, PAVĖLUOTAS LIETUVOS KRIKŠTAS, minkšti viršeliai, 52 psl. $1.00

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Jau kuris laikas atspausdintą ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJĄ

Aleksa Abrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicagos lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus 664 psl. Kaina $10. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicagon atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veikliesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentai kataliku, socialistinių, laisvamaniškų ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaitykios, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir pasiųsti:

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

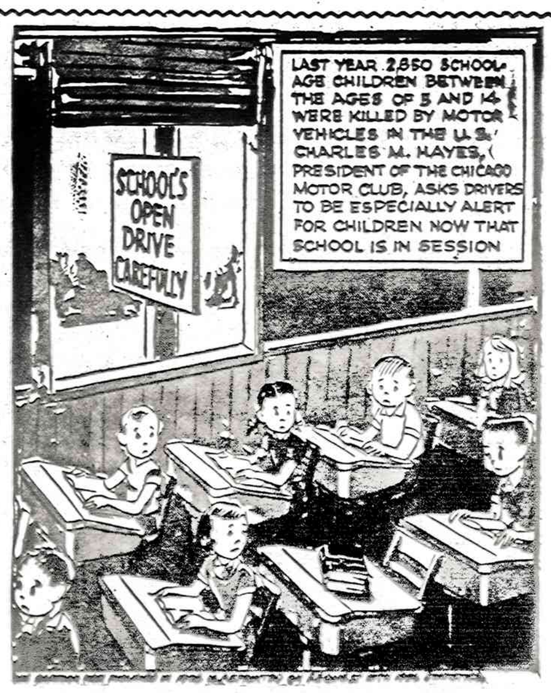

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI NEPAPRASTAI ĮDOMIUS GYDYTOJO, VISUOMENĖS VEIKĖJO IR RAŠYTOJO ATSIMINIMUS.

Dr. A. J. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečiančius 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio laumas dienas ir sustrūpinimą. $8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis.
Kietais viršeliais, vietoje $4.00 dabar tik $3.00
Minkštais viršeliais tik $2.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURŪS ŽMONĖS.
Kelionės po Europą įspūdžiai. Dabar tik $2.00

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridedant 50c. persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI ŠIAS NAUJAS KNYGAS:

1. Jurgio Jašinsko, JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, poeto ir šeimos paveikslai, 266 psl., minkšti viršeliai $8.00
2. Jurgio Jašinsko, MELAGINGAS MIKASĖS LAIŠKAS, 72 psl., minkšti viršeliai $1.50
3. A. Pakalniškio, METAI PRAEITYJE, PRISIMINIMAI, 296 psl., minkšti viršeliai $5.00
4. A. Pakalniškis, ŽEMAIČIAI, ETNOGRAFIJA. 166 psl., minkšti viršeliai $4.00

Persiuntimui paštu reikia pridėti 50 c. egzempliorių.

Knygas galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį arba Money orderį tokiu antrašu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

FSLIC

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirma, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7¾%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5¼%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Įsteigta 1923 metais. Tel. 421-3070

Įstaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Exept Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608, Telephone 421-6100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago $30.00 per year, $16.00 per six month, $8.50 per 3 months. In other USA localities $26.00 per year, $14.00 per six months, $7.00 per three months. Canada $30.00 per year; other countries $31.00 per year.

15 cents per copy

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:

metams	$30.00
pusei metų	$16.00
trims mėnesiams	$8.00
vienam mėnesiui	$3.00

Kitose JAV vietose:

metams	$25.00
pusei metų	$14.00
trims mėnesiams	$7.50
vienam mėnesiui	$2.50

Kanadoje:

metams	$30.00
pusei metų	$16.00
vienam mėnesiui	$3.00

Užsieniuose:

pusei metų	$18.00
vienam mėnesiui	$4.00
metams	$31.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago Ill. 60608. Telef. HAymarket 1-6100

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Anonimais problemų neišspręsime

Kai iškyla koks svarbesnis visuomeninis klausimas, tai daugelis žmonių gauna anoniminius laiškus. Ypatingai, kai iškyla dorovinis klausimas, tai anoniminiais laiškais užverčiamos laikraščių redakcijos, jų gauna įtakingesni veikėjai, aiškiai savo nuomonę pasakiusieji autoriai ir paprasti skaitytojai, kurie drįsta pareikšti savo nuomonę bet kuriuo klausimu.

Visi žinome, kad mūsiškiai vienuoliai marijonai padarė klaidą, išleisdami pornografinį romaną — "Saują skatikų". Apie literatūrą jokios nuovokos neturintieji žmonės pripažino jį geriausiu iš visų atsiųstų romanų ir patarė skirti premiją. Kiti, to romano visai neskaitę, pradėjo jį net įžanginiuose girti, o tretieji, taip pat neskaitę, nutaė duoti už romaną net tūkstantį dolerių. Jie išleido porą tūkstančių tam romanui atspausdinti, o gal ir daugiau.

Jeigu marijonai būtų prisipažinę, kad neapsižiūrėjo ir padarė klaidą, tai lietuviai būtų visą šią nelemtą istoriją užmiršę. Jiems atrodė negarbinga prie klaidos prisipažinti, tai jie dar toliau brido į dedesnes klaidas ir darė dar didesnį nusikaltimą ir žalą visiems lietuviams. Klaidų visi padaro, ir prie jos prisipažinti nėra toks jau negarbingas dalykas. Daug negarbingiau neprisipažinti ir bristi dar į didesnę klaidą. Brenda į didesnį klaidą ir į didesnį nusikaltimą.. Iš vienos nuodėmės jie eina prie kitos.

Dėl šios nelemtos marijonų vadovybės klaidos keli "specialistai" pradėjo rašyti anomininius laiškus. Juos yra gavę ne tik redaktoriai, bet ir kiekvienas straipsnio autorius, kuris vienaip ar kitaip atsiliepė apie šį menkavertį rašinį. Kaikurie Naujienų skaitytojai gavo net po kelis laiškus be parašo, kuriuose keliami nieko bendro su tuo nelemtu romanu pasirodžiusieji rašiniai arba paskelbtos nuomonės. Vienas anonimių laiškų rašytojas sugalvojo naują planą: vietoje primesti klaidą padariusiems mūsų vienuoliams, jie pradėjo kaltinti Naujienas. Susidaro įspūdis, kad ne Draugas išleido ir autoriui tūkstantinę pridėjo, bet nusikalto pačios Naujienos, tą nelemtą pornografiją viešumon iškėlusios ir kalti tie žmonės, kurie Naujienose, kad ir trumpai, pasisakė apie tą komunistų paruoštą politinį paškvilį, Amerikos lietuvių visuomeninis darbas ten nuvertintas.

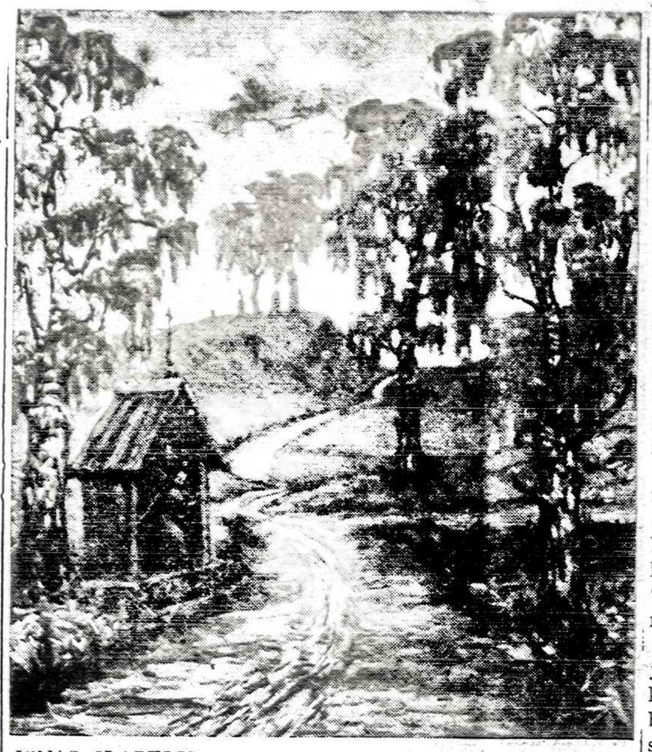

IGNAS ŠLAPELIS — Gamtovaizdis (Aliejus)

Kad kalba nebūtų tuščia, paminėsime čikagiečiams pažįstamą Joną Kavaliauską, aktyviai besireiškantį visuomeninėje Chicagos lietuvių veikloje. Jis priklauso kelioms lietuviškoms organizacijoms, šauliams yra aukojęs stambią sumą namams statyti ir priklauso Chicagos Lietuvių Spaudos Klubui. Jis parašė trumpą laiškutį Naujienų "Skaitytojų balsams", kuriuose neigiamai pasisakė prieš "Saujos skatikų" pornografiją. Jam atrodė, kad visiems būtų buvę patogiau, net ir patiems marijonams, jeigu to romano nepardavinėtų. Jeigu jau katalikų bažnyčią pasisakė prieš pornografiją, tai vienuoliams nederėtų pornografinio romano platinti.

Anoniminio laiško autorius susirado Jono Kavaliausko adresą, iškirpo iš Naujienų V. Sevruko rašinį apie Chicagos kino teatruose rodytą japonų filmą, padarė ziraksinę to rašinio kopiją, pridėjo laiškutį ir pasiuntė. Kavaliauskas to japonų filmo nematė, nieko apie jį nerašė ir nesiruošė rašyti. Kavaliauskas pasipiktino "Saujos skatikų " pornagrafija ir prieš ją pasisakė. Laiškutyje autorius šitaip Kavaliauskui rašo:

"Apakęs ponas Kavalauskai, kieno pornografija yra šlykštesnė, Draugo ar Naujienų? Patys braidote pornografiniame purve, — nemokykite kitų. Pirma apsivalykite... Pasipiktinęs Skaitytojas".

O ant ziraksinėse kopijos to paties redaktoriaus mašinėle užrašyta: "Ar Naujienų pornografija nėra šlykštesnė? Kodėl prieš ją nepasisakai?"

Ar ji yra šlykštesnė, ar ne tokia šlykšti, tai dar reikėtų pasiginčyti. Sevrukas pagrindines mintis ėmė iš seno Chicago Tribune filmų vertintojo Gene Siskel. Savo rašinio pradžioje jis cituoja ištisą paragrafą iš minėto vertintojo rašinio, atspausdinto dideliame Chicagos dienraštyje. Visi žinome, kad tas didelis konservatyvus amerikiečių dienraštis pornografijos vengia. Pačios Naujienos yra gavusios laišką, kuriame vienas naujų filmų mėgėjas tvirtina, kad tame filme pornografijos jis neįžiūrėjęs.

Bet šiuo atveju, šis klausimas nesvarbu. Kavaliauskas japoniško filmo nematė ir nesirengė rašyti, nes Naujienose skaitytojo Stasia Tekoriaus rašinys "Pilypas išlindo iš kapanių". Ten tarp kitų dalykų pasakyta.

V. BALČIŪNAS MD.

Kankiniai, Šventieji ir Prakeiktieji.

Savo laiku Vienuolis rašė apie prakeiktus vienuolius. Skaitydami tai mes labai stebėjomės, kad atsirado vienuolių, kurie dėl aukso gabalų nenorėjo padėti savo tėvynei. Tur būt nei vienas netikėjo, kad tokių ar bent panašių vienuolių galėtų gyventi me būti.

Su skaudama širdžia turime atvirai prisipažinti, kad panašių vienuolių yra net ir lietuvių tarpe. Prieš keletą mėnesių, "Drauge" pasirodė skelbimas, kad okupuotoje Lietuvoje pagamintos filmos bus rodomos Jaunimo Centre. Žaibai žiemos metu nebūtų sujaudinę tiek lietuvių, kaip tie pasirodę skelbimai. Juk "Draugas" yra leidžiamas marijonų lietuvių vienuolių.

Juk tai negali būti? — galvojo kiti. Juk tai turi būti apsirikimas. Ir daugelis skaitė tą skelbimą ne vieną kartą, kol galiausiai priėjo išvados, kad taip tikrai yra parašyta. Ne viena motė ris net apsiverkė ir pagalvojo. kur mūsų vienuoliai eina: buvęs marijonų centras Marijampolėje, tuoj bolševikams į Lietuvą atėjus, buvo iš marijonų atimtas, paprašius vienuolius per keletą valandų apleisti patalpas. Iš tenai vienuoliai išėjo tiktai su tuo ką galėjo pakelti.

Rym. katalikų tikėjimas norima visiškai Lietuvoje išnaikinti: vaikai verčiami stoti į komunistiškas organizacijas, tar nautojai, kurie lanko bažnyčias, atleidžiami iš darbo, žmonės baudžiami už religinės literatūros platinimą. Kunigai verčiami prieš jų sąžinę pasirašyti atsišaukimus. Kryžiai nukinami ir t. t.

Bet tenai atsiranda žmonių, kurie ir didelėm bausmėm esant, spausdina tikybinę literatūrą, stato kryžius ir t. t. Nevienas ir pagalvojo: "Nejaugi "Draugo" leidėjai ir administratoriai sublūdo?"

Lietuviai kreipėsi į Jaunimo centro administratorių kun. Kezį ir įtikinėjo jį to filmo nerodyti, bet tuoj "Drauge" pasirodė korespondencija, kad lietuviai kunigą užpuolė prie altoriaus. Vyko pikietavimas prie Jaunimo Centro. "Drauge" pasirodo straipsnis, kad pikietavimą suruošė komunistai ir t. t.

Ne be reikalo lietuviška patarlė sako: "Kuo pats kvepia tuo ir kitus tepa". Aš esu šimtu procentų tikras, kad komunistai buvo labai patenkinti, kad "Draugas" jų gamintas filmas reklamavo ir kad Jaunimo Centras jas leido rodyti. Jie šokinėjo ir iš džiaugsmo trynė rankas ir jokiam pikietavimui nebūtų ryžęsi. Nebe reikalo vienas bimbininkas prieš virš dvidešimt metų pasakė. "Ateis laikas, kaip jūsų vienuoliai ir jų spauda šoks pagal mūsų muziką, kaip mes arba bendraminčiai pakišime jiems vienokiu ar kitokiu būdu gerai pinigų."

Ar tas bimbininko pasakymas turi kokio nors ryšio su dabartiniais įvykiais, ar tiktai atsitiktinumas, nesiimu spręsti. Vėliau įvykiai rutuliojosi toliau. "Draugas" nutarė premijuoti romaną. Romano premijavimas juk paskatina rašytoją daugiau rašyti. Daugumas galvojo, kad jei gu "Draugas" premijuoja romaną, tai romanas turi būti, jei ne labai jau gerais, tai bent vidutiniško lygio.

Žinoma tam reikalui buvo parinkta ir tokio romano įvertinimo komisija. Juk komisijos pirmininkas Volertas irgi yra rašęs, taigi jau šita komisija mokės kaip atrinkti romaną. Nu, ir kas išėjo: buvo parinktas pornografinis romanas. Juk už tokio romano išleidimą baudžia įstatymai. Tiktai dabar npasakykite, kad romano įvertinimo komisiją sudarė komunistai, kurie norėjo "Draugą" ir Marijonus sukompromituoti. Juk patys tą komisiją parinkote.

Aš jau bent galvoju, kad prieš spausdinimą tos knygos administratorius ar bent kuris iš redaktorių tą romaną perskaitė. Toiau, romanas turėjo būti surinktas. Taigi rinkėjai, atradę pornografiškas vietas, turėjo painformuoti administratorių.

Kad romano įvertinimo komisija norėjo "Draugą" ir marijonus sukompromituoti, tai faktas, bet tiktai nežinome kodėl. Ar tik ir čia nebus pasiekusi ilgoji ranka ir vienokiu ar kitokiu būdu bus paveikusi. Čia yra tiktai spėliojimas. Bet ir tai ne viskas: juk iš redaktorių tarpo, tą romaną gyrią.

Ne veltui Kristus yra pasakęs, žiūrėdamas į jaunuomenę: "Geriau tam žmogui būtį negimusiam, kuris papiktins tuos mažutėlius". Ar šituo romanu nėra tvirkinama jaunuomenė? Ar tai nėra jaunuomenės papiktinimus? Kur einame? Jeigu tai įvyko per neapsižiūrėjimą, kuo aš netikiu, toks romanas turi būti tuojau sustabdytas pardavinėti.

Kaip žinote,1976 mt. Jungtinės Amerikos Valstybės šventė 200 metų kaip nepriklausoma valstybė. 27 lietuviškos organizacijos nutarė tai tinkamai atžymėti. Juk dviejų šimtų metų sukaktis ne kiekvienais metais pasitaiko. Buvo pakviestos ir kitos lietuviškos organizacijos, kaip ateitininkai ir t.t. Iš organizacijų atstovų buvo sudarytas komitetas, kuris tuo reikalu turėjo rūpintis.

(Bus daugiau)

— Bethlehem bendrovė nuta rė atleis 2,500 plieno darbininkų.

Sevruko studija būtų labiau tikusi į kurį nors vienuolių leidžiamą organą. Jie pradėjo verstis pornografija, atspaudė ir jaunimui siūlo tokį dalyką, kuri joks lietuvis nedrįstų siūlyti lietuviškam jaunimui, tikinčiam, ar visiškai netikinčiam. Amerikos filmų bendrovės, pasitarusios su veikiančiais visuomenės atstovais, nutarę "Jausmų karalystę" amerikiečiams nerodyti. Sevrukas gali savo sūnų vesti į kiną ir parodyti jam dviejų japonų ištvirkimą, bet kad jis galėtų lietuviškam jaunimui rekomenduoti tokį dalyką Naujienose, tai jau netikėtas dalykas". (Naujienos, 1977 m. rugs. 6 d., 3 psl.)

Naujienose buvo Sevruko vertimas, bet Naujienose buvo pasisakymas ir prieš jį. Ar anoniminių laiškų rašytojas gali nurodyti nors vieną eilutę, kurioje Drauge buvo atspausdinta bent viena eilutė prieš marijonų išleistą pornografinį romaną. Be to, recenzuotas filmas buvo gamintas Japonijoje, o "Sauja skatikų" vienuolių tikrinta, vienuolių rankomis rinkta, lietuvių katalikų statytoje ir marijonų perleistoje spaustuvėje spausdinta knyga.

Neleidžia katalikams Drauge pasisakyti prieš marijonų platinamą pornografiją, tai bent turėtų palikti rašymybėje tuos žmones, kurie savo nuomonę laisvai pareiškia Naujienose. Anoniminiais laiškais niekad niekas jokios problemos neišsprendė. Tokiais laiškais ir grąsinimais nesustabdys ir Amerikos lietuvių dr̨istančių kelti viešumon blogus mūsų gyvenimo reiškinius.

JONAS NAŠLIŪNAS

Prano Čepėno - Naujųjų laikų Lietuvos Istorija

(Tęsinys)

Kai įspėjamieji šūviai neturėjo laukiamo efekto ir lojalūs caro valdžiai darbininkai nesiskirstė, tada buvo įsakyta šaudyti tiesiai į minią. Tos dienos įvykiai įėjo istorijon "Kruvinojo sekmadienio" vardu. Per "Kruvinąjį sekmadienį" žuvusiųjų skaičius buvo tarp 800 1,000 asmenų. Po "Kruvinojo sekmadienio" įvykių visoje Rusijoj prasidėjo darbininkų streikai, protestų mitingai, politinių laisvių bei dūmos sušaukimo reikalavimai. Visoje Rusijoje poltinė padėtis buvo kuris turėjo didelį poveikį į carū ir jo patarėjus. Rusijos ir aplinką.

1905 m. įvykių paveiktas pasirinko konstitucinį Rusijos valdymo būdą ir ministrų pirmininku pasikvietė grafą S. Vitte, kuris paskelbė manifestą, kuriame buvo išdėstyti būsimojo konstitucinio valdymo pagrindiniai dėsniai ir pažadas sušaukti valstybės dūmą, be kurios pritarimo ateityje joks įstatymas Rusijoje negalės galioti. Manifestu buvo suteiktos šios laisvės: sąžinės ir asmens laisvė, susirinkimų ir sąjungų laisvė ir patikrinimas, kad bus sušaukta tautos atstovybė [illegible] valstybės dūma. Manifestas skelbė, kad joks įstatymas Rusijoje negalės veikti, Valstybės dūmai jo nepatvirtinus. Be to dūmai buvo suteikta teisė kontroliuoti caro vyriausybės veiksmų teisėtumą.

Tuoj po manifesto paskelbimo, Vilniaus lietuviai veikėjai dr. J. Basanavičiui vadovaujant, 1905 m. spalio 22 d. pasiuntė ministeriui pirmininkui Vittei memorandumą, prašydami Lietuvai autonomijos su seimu Vilniuje, lygių teisių Lietuvos gyventojams su rusais, lietuvių kalbos mokyklose bei įstaigose, o taip pat priskirti Suvalkų gubernija etnografinei Lietuvai.

1905 m. pradžioje, po "Kruvinojo sekmadienio" visoje Lietuvoje prasidėjo įvairių demonstracijų ir mitingų banga ne tik miestuose, bet ir miesteliuose. Tuos mitingus surengdavo Lietuvos Socialdemokratų veikėjai. K. Bielinis dalyvavo ir viešai kalbėjo mitinguose Skapiškyje, Anykščiuose bei Kurkliuose. 1905 m. liepos 17 d. Joniškyje, Šiaulių apskr., buvo sušauktas mitingas ir surengta demonstracija. Tą mitingą suorganizavo V. Pažėla ir J. Paknys. Demonstraciją sklaidė kardais atkviestieji dragūnai ir šaudė į minią. Žmonės slėpėsi bažnyčioje, bet dragūnai įsibrovė į bažnyčią. Demonstrantai gynėsi nuo ginkluotų dragūnų akmenimis. 14 asmenų buvo sužeistų, jų tarpe ir Vl. Požėla, vėliau Lietuvoje plačiai žinomas advokatas. Joniškyje per riaušes 3 asmenys buvo užmušti, o 4 dragūnai ir vienas dragūnų karininkas buvo sužeisti.

1905 m. spalio 16 d. įvykusiame mitinge Vilniuje kariuomenės dalinys apšaudė demonstrantus, 5 asmenys buvo nušauti ir 21 sužeistas. Spalio 21 d. kariuomenės dalinys vėl šaudė į demonstruojančią minią Vilniuje, kur 5 asmenys buvo nušauti iri 50 buvo sužeistų. Lietuvoje neramumai nesiliovė.

Didysis Vilniaus Seimas

Apie Vilniaus lietuvių suvažiavimo uždavinius buvo rašoma 'Vilniaus Žiniose", kad suvažiavimas turėtų spręsti Lietuvos politinio gyvenimo klausimus, Lietuvos santykius su Rusija ir Lietuvos valdymosi organų santykius su Rusija. Numatytu metu, 1905 m. lapkričio 21 d., visų didžiam nustebimui į suvažiavimą atvyko apie 2,000 atstovų, daugiausiai lietuvių valstiečių. Daugiausia atstovų atvyko iš Aukštaitijos, bet buvo nemaža atstovų ir iš Suvalkijos bei Žemaitijos. Į suvažiavimą buvo atvykę lietuvių atstovų ir iš Rusijos miestų, iš Ukrainos, Latvijos, Lenkijos ir Mažosios Lietuvos.

Didžiojo Vilniaus Seimo buvo sudarytas toks prezidiumas: dr. J. Basanavičius — nepartinių atstovas, A. Smetona — demokratų, St. Kairys — socialdemokratų, Pr.Bučys—krikščionių demokratų ir J.Stankūnas — ūkininkų atstovas. Seimo sekretoriais buvo išrinkti: J. Gabrys, P. Klimaitis ir L. Gira. Didysis Vilniaus Seimas nutarė reikalauti Lietuvai autonomijos su seimu Vilniuje, išrinktu visuotinu, lygiu, tiesiu ir slaptu balsavimu, neskiriant lyties, tautos, tikėjimo. Kad įgyti autonomiją pirmučiausiai reikalinga yra galutinai sugriauti dabartinę prispaudimo tvarką, nemokėti jokių mokesčių, uždarinėti monopolius, neleisti vaikų į rusiškas pradžios mokyklas, neleisti savo brolių į kariuomenę, visuose valsčiuose turi būti vartoama prigimta žmonių kalba, reikalauti, kad mokyklose mokslas būtų dėstomas prigimta kalba ir kad patys to krašto žmonės rinktų sau mokytojus. Didysis Vilniaus Seimas aiškiai rodo, kad lietuviai jau buvo politiškai subrendę, kadangi tokio gausaus seimo nei viena Rusijos pavergta tautų nesušaukė ir tokių vieningų rezoliucijų nepriėmė. Didysis Vilniaus Seimas buvo tautinio ir politinio lietuvių sąjūdžio masinis pasireiškimas, pasakęs savo valią ir nusistatymą pagrindiniais tautos reikalais. Grįžusieji seimo atstovai ragino valstiečius šalinti iš Lietuvos rusų policiją, valdininkus, mokytojus, neleisti savo jaunimo į rusų kariuomenę.

1905—1906 m., revoliucijos metu lietuvoje buvo nušalinta senųjų ir naujai pertvarkyta valsčių valdybų: Kauno gub. — 82 valsčiuose (iš 145), Suvalkų gub. — 33 (iš 80) ir Vilniaus gub. tik trijose grynai lietuviškose apskrityse (Vilniaus, Trakų ir Švenčionių) — 10 vals, (iš 55). Krakėse gausūs susirinkimo dalyviai apie 5,000 išvarė policiją ir kitus valsčiaus pareigūnus rusus, uždarė degtinės monopolio parduotuvę ir suorganizavo lietuvišką valdžią. Panašūs mitingai, kur susirinkdavo po kelis šimtus dalyvių, įvyko Kupiškyje, Biržuose, Gedasuose, Pandėlyje, Papilėje.

1905 m. sausio mėn. 9 d. Vidaus reikalų ministras Durnovo įsakė gubernatoriams sutramdyti valstiečių sauvaliavimą, o maišto pobūdžio veiksmus užgniaužti, panaudojant pačias žiauriausias priemones ir ginklus be jokio pasigailėjimo. Kraštutiniu atveju jis patarė naikinti atskirus pastatus ir net išlisus kaimus.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crowford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004.

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos Medicinos direktorius
1938 S. Hanheim Rd., Westchester, IL.
VALANDOS: 3—9 darbo dienomis ir kas antrą šeštadienį 8—3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

Rez.: GI 8-0873
DR. W. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001.

TEL. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. agal susitarimą. Uždaryta trečiad.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antrad. 1—4 popiet, ketvirtd. 5—7 val. vak.
Ofiso telef.: 776-2880
Rezidencijos telef.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas 2652 WEST 59th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antrad. ir treciad. ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai. Med. bandažai. Specialiai pagalba kojoms. (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRospect 6-5084

Gėlės visoms progoms
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telfonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834
Naujoji Barboros ir Gene Drishių krautuvė.
THE DAISY STORE
9918 Southwest Hwy Oak Lawn
Tel. 499-1318

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
R. ŠERĖNAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 12:30 — 1:00 val. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vedėja Aldona Daukus
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Help Keep Our Economy Strong
BUY U. S. SAVINGS BONDS

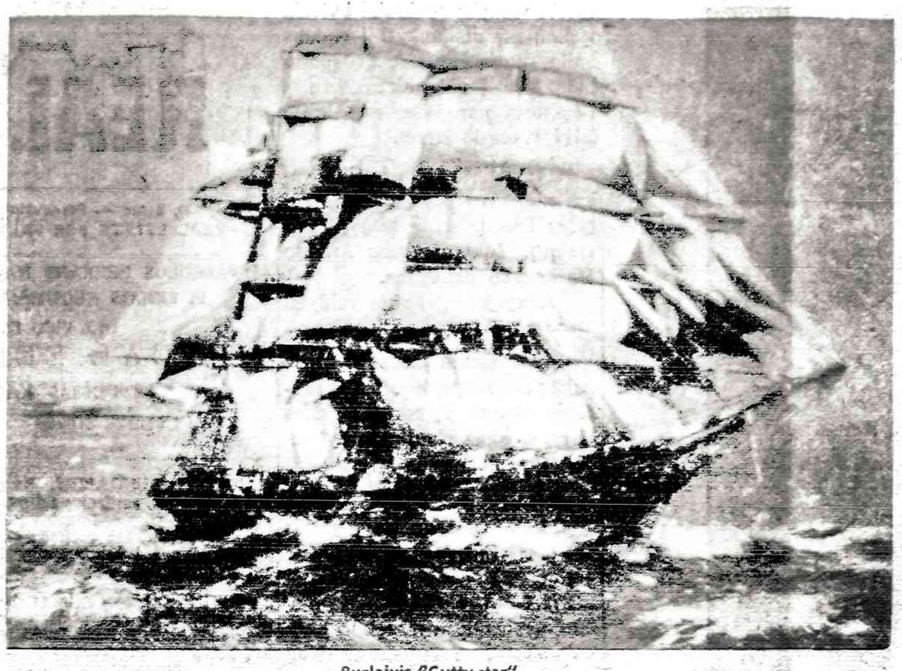

Burlaivis "Cutty star"

KLAUDIJUS PUMPUTIS VĖL LAIMĖJO PEREINAMĄJĄ TAURĘ

Šauliai savo veikloje greta kultūrinių apraiškų, aktyvūs yra ir šaudymo sporte, kuris yra tapęs tradiciniu metiniu veiklos reiškiniu visur, kur tik veikia Šaulių Sąjungos daliniai. Šaudymo varžybose daugiausiai dalyvauja vyrai, tačiau paskutiniuoju metų į jas jau jungiasi ir šaulės moterys.

Čikagos Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos 1977 mt., mažojo kalibro šoviniais, Pereinamosios Taurės metinės šaudymo varžybos vyrams ir šaudymas moterims įvyko š. m. rugsėjo m. 18 d. Cicero Medžiotojų ir Meškeriotojų Dr-jos šaudykloje, netoli Antioch, Ill. Šias šaudymo varžybas organizuojant daug pastangų padėjo kuopos sporto vadovas A. Martinkus, jas pravedė buvęs neprikląusomoje Lietuvoje šaudymo sporto meisteris ir instruktorius ltn. J. Balčiūnas, teisėjavo Cicero broliškos jūrų šaulių kuopos atstovai V. Petrašiūnas ir B. Petrauskas. Šių metų varžybose dalyvavo skaitlingas daukantėnų vyrų ir moterų būrys, sėkmingai šaudymo sporto pasireiškęs.

Vyrų klasėje, dėl Pereinamosios Taurės, buvo šaudoma iš 50 yardų atstumo, po dešimts šūvių į taikinį, šaudant gulom, klupščiom ir stačiom. Moterų grupėje —iš 25 yardų atstumo, po penkius šūvius į taikinį, šaudant varžybų dalyvės pasirinktoje padėtyje.

Po labai įtemptų varžybų, vyrų klasėje, pirmąją vietą ir 1977-siems metams Pereinamąją Taurę, antrus metus iš eilės, laimėjo kuopos laivo kapitonas Klaudijus Pumputis, antrą vietą iškovojo Erikas Holtzas ir trečią vietą gavo Vytalis Utara.

Moterų grupėje, po didelių pastangų-nes buvo šaudoma pirmą kartą — pirmąją vietą laimėjo Sofija Pipskienė, antroji vieta atiteko Lotei Litvinienei ir trečiąją vietą išsikovojo Gertrūda Martinkienė.

Pereinamoji Taurė ir kiti atžymėjimai bei dovanos, Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos 1977 metų šaudymo varžybų laimėtojams bus įteiktos š. m. spalio m. 29 d. kuopos rudeninio-plaukiojimo sezono uždarymo pobūvio metu, kuriame šių eilučių skaitytojai, jau dabar, iš anksto yra kviečiami dalyvauti.

Šaudymo varžyboms pasibaigus ir davinius paskelbus ir Generolo T. Daukanto jūrų šaulių kuopos pirmininkas E. Vengianskas pasveikinęs laimėtojus, paguodęs pralaimėtojus, padėkojęs varžybų vadovams bei teisėjams už talką ir dalyviams už domėjimąsi šaudymo sportu, pakvietė visus prie sesių V. Zinkilenės, S. Ripskienės, L. Litvinienės, G. Martinkienės, F. Holtzienės, A. Malėtienės ir R. Utarienės skaniai paruoštų užkandžių pasistiprinti, laimėtojus aplaistyti ir pralaimėjusių, kiek liūdnesnes nuotaikas nuplauti. Gražiam ir saulėtam orui esant, šaudykloje nutilus šūvių garsams, prie valgiais apkrautų stalų, keletą valandų vyravo linksma šeimyninė nuotaika, skambėjo V. Zinkaus ir E. Holtzo smagiai grojamos lietuviškos armonikos garsai, buvo pasidžiaugta pasiektais rezultatais ir išklausytas varžybas pravedusio ltn. J. Balčiūno žodis.

Vakaro besiskirstant, pasiryžta kitais metais dar geriau šaudymo varžyboms pasiruošti ir dar skaitlingiau jose dalyvauti. Ypatingai entuziastingos paliko gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos moterys, nutarusios 1978 jų metų Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos šaudymo varžybose pralenkti vyrus. Tad geriausios sėkmės žvelgiant į atei tį daukantėnams. J. Š.

Fruit-Filled Fantasies

Enjoy the fruits of summer's labor — with a delectable sour cream dressing. Simple to make and delicious to serve, it's a fantastic accompaniment to a platter of fresh fruit — grapes, strawberries, cherries, apples, plums, pears, pineapple, apricots and kiwi.

Developed by home economists for Morton Salt Company, the dressing's quick, pick-me-up flavor comes from a combination of brown sugar and Morton® Nature's Seasons® seasoning blend.

Other salad tips? To please the eye as well as the taste buds, vary color, shapes and sizes of different fruits (or vegetables) on the serving platter.

To prevent cut fruit from discoloring, dip slices or wedges of apples, peaches, nectarines, pears and some plums in lemon juice.

Sour Cream Dressing for Fresh Fruits

1 (8-ounce) carton sour cream
¼ cup firmly packed brown sugar
½ teaspoon Morton Nature's Seasons seasoning blend

Combine all ingredients in small bowl; mix well. Store in the refrigerator. Makes about 2/3 cup.

Dešimt šimtamilijonierių

Amerikos milijonieriai. Jų Amerikoje, kaip kelmučių krūmuose, ir beveik visi sukirmėję. Kiek jų dabar prikepa vien tik televizija, kurios "performeriai" už ginčytinos vertės programas kasmet uždirba po milijoną dolerių ir daugiau. Dabar reikia pradėti nuo šimto milionų. Tokių Sun-Times ir Chirago Magazine spalio mėn paskelbė?:

Hyatt viešbučių kontrolieriai Jay, Jack ir A. N. Pritzker-visi kartu $750 milijonų; hamburgerių mogulas Ray Kroc $500 milijonų; Henry Crown, buvęs General Dynamics korporacijos pirmininkas kompanijos šulas su trimis vaikais $250 milijonų; Robert Galvin, Motorola pirmininkas $175 milijonus; Gaylor Donnelley, spaustuvių imperijos šefas $150 milijonų; Marshal Field Field Enterprises, Inc., kuri leidžia Sun-Times ir Daily News, $125 milijonus ir William su David Grainger elektro-motorų biznyje kartu "tik" $100 milijonų. Tik Clement Stone, Amerikos Kombinuotos Draudimo kompanijos įsteigėjas iš $350 milijonų sumažėjes iki $50 milijonų.

New Yorko gubernatorius Nelson A. Rockefeller pardavęs savo 25 akrų nuosavybę Washingtone už $5.5 milijonus. Konstrucijų kompanija planuojanti perkamą kalvuotą žemės plotą sunaudoti ypatingai rezidencijų statybai.

12 metų plėšikas-žudikas

CHICAGO. — Suimti pietiniame priemiestyje Harvey du vaikėzai Lionel Ducker, 17, ir antras, kurio pavardė dar neskelbiama, 12 metų amžiaus, iš 157 Street, abudu apkaltinti vežimo žmogaus apiplėšimu, antro nužudymu. Sekmadienio naktį Ingalls Memorial ligoninės naktinis sargas, pamatęs vaikėzus apiplėšiant ligoninės tarnautoją nuskubėjo nuo jų apginti bet buvo pats nužudytas.

Bėga ir iš Filipinų

Du žinomi Filipinų politiniai kaliniai Eugenio Lopez ir Sergio Osmena šeštadienį pabėgo iš kariško kalėjimo ir pasiekė Jungtines Valstybes, kaip Maniloje patirta sekmadienį. Osmena yra vaikaitis mirusio Filipinų prezidento Sergio Osmanna ir sūnus senatoriaus Sergio Osmena, taigi tuo pačiu vardu trečia gantkartė.

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

Upytės Draugiško klubo poatostoginis susirinkimas įvyks penktadienį, spalio 7 d. Bataan salėje, 4046 South Western Ave. Pradžia 1 val. popiet. Visi nariai ir norintieji būti nariais kviečiami atsilankyti. Bus daug svarbių pasitarimų ateities reikalais. Po susirinkimo bus vaišės.
A. Kalys

Našlių, našliukių ir paviečių asmenų klubas spalio mėn. 14 d., 1:00 valanda popiet turės narių susirinkimą, kuris įvyks Šaulių namuose, 2417 W. 43 St. Susirinkime dar galima bus gauti bilietus į jubiliejinį 25 metų banketą. Po susirinkimo vaišės.
V. Cinka

Lietuvių Brighton Parko Moterų Klubo susirinkimas įvyks spalio 6 d. 2 val. popiet Anelės salėje 4500 So. Talman. Po susirinkimo bus vaišės.
E. M. McNamee, Nut. Rašt.

Lietuvių Moterų draugijos "Apšvieta" poatostoginis narių susirinkimas įvyks šeštadienį, spalio 8 d., 2:00 val. popiet, 2549 W. 71 St. Narės kviečiamos atsilankyti, nes yra daug reikalų aptarti. Bus ir vaišės.
Rožė Didžgalvis, rašt.

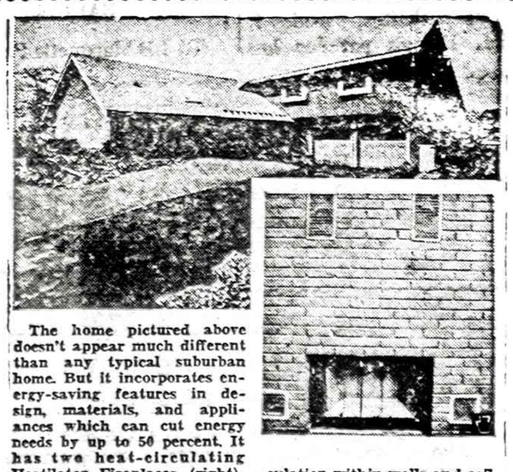

The home pictured above doesn't appear much different than any typical suburban home. But it incorporates energy-saving features in design, materials, and appliances which can cut energy needs by up to 50 percent. It has two heat-circulating Heatilator Fireplaces (right), designed to draw room air in through the lower vents, warm it and then re-direct the heated air back into the room.

The more effective use of energy-saving design, materials and appliances can well save up to one half the cost of heating and cooling our homes. This claim is being proven by New York's Long Island Savings Bank. Its "Centenergy '76" house was built to demonstrate the many practical ways of conserving energy. The total additional cost of these improvements was approximately $4,000 . . . projected to be amortized within 4 to 5 years through reduced expense. Included are; added insulation within walls and ceiling as well as in earthen berms around the foundation, orientation to seasonal sun attitudes, energy-saving appliances and fireplaces.

The two Heatilator Fireplaces re-circulate heated air back into the room. This feature alone reverses the usual heat loss characteristic of most fireplaces, according to the designers of "Centenergy '76."

The fireplaces were supplied by Home Crafts, Inc., Floral Park, New York. Heatilator Fireplace, A Division of Vega Industries, Inc., located in Mt. Pleasant, Iowa, manufactures a complete line of built-in, freestanding and wall-mounted fireplaces . . . gas, electric or woodburning models.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI
KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

• • •

"Brolis išduos brolį mirti". — Mato 10:21.

Nėra malonu skaityti tokią grasinančią mūsų Viešpaties pranašystę, bet žinokime, kad tai yra parašyta mus pamokyti, kad turi ateiti toks laikas, kad Dievo meilė taip atšals kai kurių širdyse, kad jie galės lyg kardu žudyti savo brolius. Pranašystėse pasakyta, kad Viešpats leis taip kaip kovoja kiti, mes kovosime tik prieš didžiausiįį priešą, šėtoną. Pasauliniai ginklai yra nevien šautuvai ir kardai, bet ir liežuviai ir piktos kalbos. Savo liežuviais turime garbinti Dievą ir dėkoti jam už jo geradaįvykti trumpai pirm savo karalystės įkūrimo. Ryžkimės, kad nežiūrint to. rystes. Ypatingai taip turi būti tikėjimo šeimynoje, gyvojo Dievo bažnyčioje.

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mirusieji? | tą klausimą atsako knygutė "Viltis po mirties", kurią gausite nemokamai. Rašykite:
F. ZAVIST, 3715 West 66th STREET, CHICAGO, ILL. 60629.
ŠV. RAŠTO TYRINĖTOJAI.

Mažeika & Evans
Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Trys Moderniškos Koplyčios Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOwnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI:
Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Associacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS
6307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
1348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET — REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE — VIrginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET — Phone: YArds 7-1811

P. STRAVINSKAS

Spaudos Klubo rezoliucijos paaiškinimai

(Tęsinys)

V. Ar vertėjo Spaudos Klubui kreiptis į Marijonų Generolą Romoje?

Kad mūsų Tėvai Marijonai, platindami pornografinį ir okupanto propaganda persunktą romaną, daro didelę mūsų tautai žalą, tą visi matome. Ir kas tą jų žalingą darbą gali sustabdyti? Tiktai teismas arba jų dvasinė vyresnybė, jų generolas, į kurį Klubas ir kreipėsi. Kreipėsi į jį, ne reikalaudamas tą padaryti, o tik prašydamas, atseit, pageidaudamas. Jei Generolas to nepadarys, tai jo dalykas ir nuodėmė. Spaudos Klubas šiandien yra savo pareigą atlikęs. Tiktai reikia, kad daugiau mūsų organizuotos visuomenės prie to prisidėtų, net ir kunigų, neišskiriant nei dorų Tevų Marijonų kuriems irgi turėtų rūpėti tautos moralė ir kiti tautos interesai, paliečiami tuo pornografinio ir politiškai žalingo tautai romano platinimu.

Žinoma, būtų geriau, jei to romano platintojai Tėvai Marijonai LS Klubo būtų betarpiškai priminti ir paraginti mesti tą nešvarų "biznį", visai nesikreipiant į jų Generolą, neprašant jo tarpininkavimo ir pagalbos, bet ar jie Klubo klausys?! Per tris savo gyvenimo metus LS Klubas jau kelis kartus jų "Draugą" įspėjo dėl jo neigiamų rašymų, bet marijonai to visai neėmė dėmesin. Na, tai šiemet teks jiems "pasikalbėti" su pačiu savo Generolu. Ar tas jiems padės, sunku pasakyti. Jų morale, palyginus su ta, kokios buvo mūsų marijonai Lietuvos nepriklausomybės metu, yra labai žema, o drausmė dar prastesnė tai jie gal nei savo Generolo neklausys. Kaikuriems šėtonas yra didesnis autoritetas, negu Generolas... Tai stiprus žodis, bet teisingas. Jis, aišku, turi būti pagrįstas faktais. Vieną kitą jų čia ir pateiksiu.

Jų redaktorius, paklaustas telefonu, kaip Tėvai Marijonai galėjo premijuoti tokios šlykščios pornografijos knygą, kaip teko man girdėti, vienai paklausėjai atsakė, kad tas romanas jam labai patinkąs, o kito vyriškio paklausė, kiek jis turįs metų... Suprantat, dėl ko. Iškart dar netikėjau, kad tokiu cinizmu galėtų kunigas ir vienuolis paklausėjams atsakyti, bet kai tokiais pat žodžiais visiems "Draugo" skaitytojams buvo "pasiaiškinta" jo pereito šeštadienio "Spygliuose ir Dygliuose", tai dabar jau tikiu. Visdėl to, kaip sau norite, tokį rimtą dalyką, net ir sunkios nuodėmės klausimą "svarstyti" šitokiu būdu ir taip ciniškai juoktis iš mūsų katalikų tai jau perdaug. Marijonai, marijonai, kas jūs esate ir kur einate?

Toliau, kaip galėjo "Draugo" redaktorius, kunigas ir vienuolis tą pornografinį romaną savo vedamajame girti, jį reklamuoti, gerai žinodamas, kad geram katalikui tokį net skaityti be reikalo yra nuodėmė?

Labai gaila, kad ir vienas jo padėjėjas, pasirašąs savo vedamuosius savo inicialais, šiaip jau buvęs iki šiol iš viso redakcinio štabo dar, rodos, padoriausias, viename savo vedamajame ėmė, lygiai kaip ir redaktorius vyriausiasis, skaitytojams tą romaną reklamuoti, jį, kaip "detektyvinį" girti ir jaunimą juo žavėti, visai nutylėdamas jo žalingą turinį, kur randame duotas šlykščiausias ištvirkavimo scenas, duotas skaitytojui "pasigardžiuoti"... Ar tai ne skaitytojų mulkinimas, netgi jų apgaulė, siūlant savo "prekę" su labai gražiai pridengtais ir užglostais jos defektais, arba net nuodus, anot p. Palionienės?!

TRUMPAI

★

— **Dr. B. Zelbienė**, St. Petersburg, Fla., suorganizavo ten gyvenančius jurbarkiečius, kurie jai vadovaujant rugsėjo 25 d. suruošė jurbarkietišką pobūvį Lietuvių klubo nariams ir svečiams. Visi buvo pavaišinti ir susipažino su Jurbarku ir jo įdomybėmis, dainavo dainas ir net jurbarkiečių himną. Prie ruošos ir svečių priėmimo dalyvavo O. ir J. Jakubauskai, J. ir R. Jasinskai, A. Mačiulis, E. Mikalauskienė, G. Puniškienė, K. Sabaliauskienė, K. Sabaliauskas, P. Vasiliauskas, T. Vasiliauskienė ir dr. B. Zelbienė. Dabartiniu metu visur esą ir visi jurbarkiečiai yra susirūpinę a. a. Antano Giedriaus-Giedraičio parašytos minografijos išleidimu. Tam reikalui Chicagoje yra sudarytas komitetas,

Tipiškas Naujosios Zelandijos vaizdelis

kuriam vadovauja Salomėja Ta mošaitytė - Endrijonienė.

— **Kasparas Krikščiūnas** serga ir randasi šv. Kryžiaus ligoninėje, 2701 W. 68 St., 456 kambarys. Jis buvo daugelio klubų geras veikėjas ir yra Našlių-Našliukų klubo kontrolės raštininkas.

— **Miško saugonių distrikto** 4-sis metinis rudens festivalis bus spalio 16 d. nuo 9:30 ryto iki 6 val. vak. River Trail Nature centre, 3120 Milwaukee Ave., Northbrook, Ill. Gamtos mėgėjai turės progos stebėti bites ir bitininkus dirbant savo darbus. Taip pat bus rodomi saugonėse gyvenų kai kurie žvėreliai. Minima vietovė pasižymi gamtos grožiu, ypatingai rudens metu.

— **Detroitiškių Juozo Jasiūno ir Viktoro Veselkos** meniškų rankdarbių ir tautodailės darbų paroda atidaroma spalio 7 d. 7 val. vak. Jaunimo centre. Abu menininkai yra jau gerai pažįstami ir žinomi, nes savo darbų parodas turėjo Dainavoje, Klevelande ir Philadelphijoje. Parodą rengia I. C. vienuolyno Putname rėmėjai, ją atidarys Marija Rudienė, uždaroma spalio 9 d. popiet.

— **Chicagos Lietuvių Operos** tradicinis balius bus lapkričio 19 d. Tautiniuose namuose. Rengėjų komisijos pirm. yra Vaclovas Momkus.

— **Chicagos ramovėnai**, birutietės ir šauliai ruošia kultūrinę popietę su užkandžiais "Karžo" žurnalui paremti spalio 23 d. Šaulių namuose.

— **Kovos prieš gaisrus** savaitė prasidės šį sekmadienį, spalio 9 d. Bus paskaitos, parodos ir paradai. Didysis paradas bus spalio 14 d. vidudienį State gatve. Sekančią dieną gyventojai kviečiami apžiūrėti artimiausius gaisrininkų namus ir garažus. Specialios priešgaisrinės parodos rengiamos R. J. Daley plazoje, Mokslo ir Pramonės muziejuj ir Ford City prekybos centre.

— **Šv. Kazimiero Lietuvių misija** St. Petersburgo mieste oficialiai vyskupo pripažinta ir priskirta Holy Name parapijos klebono globai Gulfport apylinkėje. Pirmosios lietuvių pamaldos ten buvo spalio 2 d. Misijos reikalus tvarko kun. T. Degutis. Pamaldos bus kiekvieną sekmadienį 4 val. popiet.

— **Pianisto Andriaus Kuprevičiaus** koncertą ruošia St. Petersburgo LB apylinkė lapkričio 30 d. Lietuvių klubo salėje.

◆ **Dailės paroda tautine tema** atidaroma spalio 7 d., penktadienį, 7 val. vak., 4038 Archer Ave. Laimėjusiems bus įteiktos premijos. (Pr.)

◆ **DLK BIRUTĖS DR-JA** rengia rudens išvyką, Morton Arboretum parką ir jo gėlynus š. m. spalio 9 d. Kelionė bus puikiu patogiu ekskursiniu busu. Ekskursantai paimami ir grąžinami nuo 69-tos ir California gatvių kampo. Mokestis vos keli doleriai. Pensininkai yra atleidžiami nuo parko įėjimo mokesčio. Narės ir svečiai kviečiami dalyvauti — pasigrožėti auksiniu rudenėliu. Registruotis nedelsiant telefonais: 778-0333 arba OL 2-8546 rytais ir vakarais. (Pr.)

RUDENINIS BENDRUOMENĖS BALIUS

(R) LB Marquette Parko apylinkės valdyba maloniai kviečia visuomenę atsilankyti į rudens balių, kuris įvyks š. m. spalio mėn. 8 d., 7 val. vakaro, Šaulių Rinktinės namuose, esančiuose 2417 West 43 street.

Bus pateikta šalta ir šilta vakarienė. Programa, sesučių Drutyčių trio, ir daug kitų pajvairinimų. Šokiams gros Antano Markausko orkestras.

Rengėja: apylinkės valdyba

— **Jei žinote asmenis, kurie** galėtų užsisakyti Naujienas, prašome atsiųsti jų adresus. Mes jiems siųsime Naujienas dvi savaites nemokamai.

★ **Pasakyti tiesą šiais laikais** yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo kontrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavergtiesiems . . .

Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos tolerantų ir palikti įvairių tipų bendradarbiautojus visiškoje laisvėje.

Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio padvigubinti Naujienų skaitytojus.

Šaukimas susirūpinti

CHICAGO. — Du šimtai krikščionių žydų etikų atsišaukė į savo tikybų lyderius, reikalaudami aiškiau ir stipriau kalbėti apie abortų teises. Romos Katalikų Bažnyčios pastangas prieš abortus jie vadina rimta grėsme religijos laisvei. "Šaukimas Susirūpinti" etikų pareiškimą pasirašiusių eilėje yra ir skaičius žymių asmenų iš religijos srities kaip Union Theological seminarijos buv. prezidentas Dr. John C. Bennet ir Hebrajų Union College — Žydų Religijos Instituto rabinas Eugene Borowitz. Jie sako, kad Aukščiausiojo Teismo 1973 metų nutarimas "visiškai atitinka sveiką etinę galvoseną".

Valo nuo piktadarių miesto CTA autobusus

CHICAGO. — Per vieną praėjusį mėnesį Chihagos Tranzito Administracijos (CTA) autobusuose policija suėmė apie 500 valkatų, tvarkos ardytojų ir tikrų piktadarių. Geriausiai tokią medžioklė sekasi kai autobusuose važinėja kiek skurdžiau persirengę policijos vyrai ar moterys. Toje medžioklėje dalyvauja 40-80 policijos grupė. Tarp rugpiūčio 18 ir rugsėjo 14 d. 433 areštuoti už tvarkos, švaros ir ramybės trukdymą, o 51 už rimtesnius dalykus, kaip vagystės, ginklo su savim nešiojimą, narkotikus, smurtą, girtavimą ir "gembleriavimą".

● Pilnai išaugusi obelis turi apie 100,000 lapų. Karštą vasaros dieną jie išgarsina apie 96 galionus vandens.

— Politikai bandė panaikinti gazolino kainų kontrolę, bet jiems nepavyko.

AR JAU PASIDARĖTE SAVO TESTAMENTĄ?

Tuo reikalu Jums gali daug padėti teisininko Prano Šulo paruošta, teisėjo Alphonse Wellperžiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga —

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Su legališkomis formomis

Knyga su formomis gaunama 'Naujienų' administracijoj Knygos kaina $3.. Su legališkomis formomis — $3.50.

Užsakymus su Money orderiu siųsti: "Naujienos", 1739 S. Halsted St., Chicago Ill. 60608.

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOMS šiemet suėjo 63 metai. Minint tą sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjus bei lietuviškos spaudos pirmūnus ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuvybės išlikimui skelbiamas Naujienų platinimo vajus.

NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neįdamos ir neįdėdamos į sandėrius su okupantais ar jų įgaliotiniais.

NAUJIENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJIENOS atstovauja tylioją lietuvių daugumą šiais pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems įdomios, naudingos ir reikalingos, net būtinos. Ne veltui, gerose draugijose girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų proga skelbdama platinimo vajų kreipiasi į visus lietuvius pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsiprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimesniems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos išeivijos, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotino lietuviškų reikalų renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — $30.00, pusei metų — $16.00, trims mėn. — $8.50, vienam mėn. $3.00. Kitose JAV vietose metams — $26.00, pusei metų — $14.00, vienam mėn. — $2.50. Užsieniuose — $31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitę nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS,
1739 South Halsted St.
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu _____ dol. Naujienų prenumeratai, Jubiliejinio vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDĖ IR VARDAS _____

ADRESAS _____

_____

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MARIJA NOREIKIENĖ
2608 West 59th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3328
V. VALANTINAS

LIETUVOS AIDAI
Penkt. 9:30 - 10:00 v. v. – 1490 AM
Šešt. 8:00 - 10:00 v. v.. – 106.3 FM
Vedu K. BRAZDŽIONYTĖ
2646 W. 71st Street, Chicago, Illinois 60629
Telef. – 778-5374

REAL ESTATE.

Namai, Žemė — Pardavimui | REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui | REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prez'dentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. VIrginia 7-7747

MŪRINIS BUNGALOW, 3 dideli mieg., salionas, natūralus židinys, valgomasis, 1½ vonios, įrengtas rūsys su baru ir židiniu, 1½ mašinos garažas, 54x25' sklypas, į vakarus nuo Kedzie ant 67-tos gatvės.

PUIKI PROGA — geležies išdirbinių krautuvė (Hardware) su namu. Reikia skubiai parduoti. Labai pelningas biznis.

ŠIMAITIS REALTY
Notary Public
Insurance, Income Tax
2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

M. L. S.
Gausus namų pasirinkimas
pietvakariuose
BUDRAITIS REALTY
Įvairi apdrauda — INSURANCE
BUTŲ NUOMAVIMAS — parenkam nuomininkus
4243 W. 63rd St., Chicago
Tel. 767-0600.

Biznio Proga — Mieste
BUSS. OPP. — IN TOWN

FOR SALE OR LEASE — $39,900
One story steel frame building 27x87 feet — 2,380 Sq. feet, approximately 2 years old, 2 automatic overhead doors, air compressor. Ideal for auto body and fender shop.
1851 So. Clinton, Chicago.
Phone 421-2521

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

SHIPPING & RECEIVING
Des Plaines area machine builder needs shipping and receiving help for packing and receiving machine parts. Experience preferred, but will train. Permanent full time position with full benefits.
Call.
DICK SAMP or BILL BEAM
827-8891

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių Reikia

EXPREIENCED SEAMSTRESS WANTED
Vicinity 63rd & Pulaski.
Call Mon. thru Friday 582-1240.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

IŠNUOMOJAMAS 4 kambarių butas ir maudynė pensininkui arba dirbančiam vyrui. Bridgeporto apylinkėje. Teirautis 376-0208

SEE ALL OTHERS FIRST
BALTICS APTS.
CONDOMINIUMS
506 - 71st Ave.
St. Petersburg Beach, Fla. 33706
◆ One and two bedroom
◆ Very modestly priced
◆ Beautiful layout
◆ New construction
Excellent central location near Beach, Stores, Aquatarium, Banks, Churches, Lowest Maintenance Fees, Good Financing, Cheerful Surroundings, No Recreation Fes, No Land Lease Fes.
Come and browse around
Meet the owner, Frank Macenas
813—360-8766

FIGHT HEART DISEASE
GIVE HEART FUND

PERKAMI GERI NAMAI

10 BUTŲ tvarkingas mūro namas. Apie $22,000 metinių pajamų. Naujas stogas gazu šildymas ir elektra. Galima mainyti į vieną arba dviejų butų namą Marquette Parke, o pinigingam pirkėjui kaina — tai atradimas.

2 BUTŲ gelsvų plytų 18 metų modernus namas ir ekstra didelis mūro garažas, įrengtas beveik kaip trečias butas gražiam, sausam beismante. Daug kitų priedų, greit galima užimti, vertas $60,000.

BIZNIO PREKYBAI, restoranui ar ofisui didelis patogus mūras ant plataus sklypo Marquette Parke. $42,900.

GRAŽUS SKLYPAS ir garažas Marquette Parke.

DIDELIS mūro bungalow ant plataus sklypo, gazu šildomas. Geroj vietoj, Marquette Parke. $25,750.

VALDIS
REAL ESTATE
2625 West 71st Street
Tel. 737-7200 arba 737-8534

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

ELECTROS ĮRENGIMAI, PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose greit, garantuotai ir sąžiningai
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4358 So. Washtenaw Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO
52—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai $98 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams
Kreiptis
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI ir BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Telef.: REpublic 7-1941

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-745(
Taip pat daromi vertimai, giminių ikvietimai, pildomi pilietybės pra ymai ir kitoki blankai

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

BEST THINGS IN LIFE
Call Frank Zapolis
12081/2 W. 95th St.
GA 4-8654
STATE FARM INSURANCE
State Farm Life Insurance Company

Didžiausias kailių pasirinkimas
pas vieninteli lietuvį kailininką Chicagoje
NORMANĄ BURŠTEINĄ
Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 (buto)
185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITUS SKAITYTI NAUJIENAS